

Sisukord

Juhatuse pöördumine	4
Juhatuse kinnitus	8
Finantsinspektsiooni tegevus, struktuur ja strateegia	10
Finantsinspektsiooni järelevalveline tegevus	16
Kapitalijärelevalve	26
Teenusejärelevalve	32
Elanike teadlikkuse edendamine	40
Kriisilahendus	42
Õiguskeskkond	44
Rahvusvaheline koostöö	48
Finantsinspektsiooni 2016. aasta tulude-kulude aruanne	54
Audiitori aruanne	60

2016. aasta tähtsündmused

1.1

Jõustus uus kindlustustegevuse seadus
Uue seadusega rakendati Euroopa kindlustus- andjate kapitalidirektiiv Solventsus II. Muutus ka Finantsinspektsiooni järelevalve kindlustus- andjate üle: kindlustusandjate kohta koostatakse iga aasta põhjalik analüüs ja riskihinnang.

29.2

Finantsinspektsioonis moodustati finantsinnovatsiooni töörühm
Töörühm analüüsib uuenduslikku finants- tehnoloogiat piiravaid õiguslikke kitsaskohti. Ollakse partneriks ettevõtjatele, et aidata neil üle saada esialgsest õigustõrkest, mis võib tekkida uue idee juurutamisel.

21.3

Krediidiandjad ja -vahendajad liikusid Finantsinspektsiooni järelevalve alla
Krediidiandjatel ja -vahendajatel tekkis kohustus taotleda Finantsinspektsioonilt tegevusluba ning viia oma tegevus vastavusse seaduse nõuetega.

3.11

Ilmus Finantsaabitsa täiendatud väljaanne
Finantsaabits selgitab rahaasjade korraldamist ja aitab edendada finantskirjaoskust.

7.11

Finantsinspektsioon registreeris esimesed indeksfondidesse investeerivate pensionifondide tingimused
Nende fondide valitsemistasud on märksa madalamad kui senistel pensionifondidel. 2016. aasta lõpus tulid sarnaste fondidega turule enamik pensionifondide valitsejaid.

26.11

Finantsinspektsioon korraldas koostöös Eesti Pangaga rahatarkuse perepäeva
Eesti Panga muuseumis toimunud perepäeval jagati loengute, töötubade ja mängude abil teadmisi, kuidas rahaasju paremini korraldada.

19.7

Finantsinspektsioon väljastas loa fondiavalitsete LHV Varahalduse ja Danske Capitali ühinemiseks
LHV Varahaldus oli omandanud ainuosaluse Danske Capitalis 2016. aasta kevadel.

25.8

Nordea ja DNB teatasid plaanist ühendada oma Balti ärid
Uue Balti riikide turul tegutseva ühend- panga peakorter tuleb kava järgi Tallinnasse. Pankade ühinemist juhtiv järelevalveasutus on Finantsinspektsioon.

22.9

Finantsinspektsioon esitas Rahandusministeeriumile seaduseelnõu kavandi ühisrahastuse reguleerimiseks
Seaduse eesmärk on kaitsta isikute sääste, kes on investeerinud ühisrahastusettevõtete kaudu, ja reguleerida ühisrahastusplatvormide tegevust.

12.12

Valmisid esimest korda kriisilahenduskavad Eestis tegutsevatele olulistele krediidasutustele
Eesti turul tegutsevad olulised krediidasutused on Rootsi pangandusgruppide tütarettevõtted, mistõttu juhtis kriisilahenduskavade väljatöötamist Rootsi kriisilahendusasutus.

14.12

Riigikogu võttis vastu uue investeerimisfondide seaduse
Seaduse eesmärk on muuta fonditurg atraktiivse- maks nii investoritele kui ka teenuse pakkujatele. Finantsinspektsiooni eksperdid panustasid aktiivselt seaduseelnõu ettevalmistusse.

Juhatuse pöördumine

Hea lugeja!

Aastaruandes peatume põgusalt Eesti finantssektori olukorral ning võtame kokku Finantsinspeksiooni jaoks olulised tegevused 2016. aastal.

Eestil on tugev finantssektor, mis loob head eeldused majanduskasvuks. Euroopa Liidu ja Eesti finantsturgude struktuur on piisavalt erinevad, nagu ka seal olevad riskid. Euroopa Liidu Süsteemsete Riskide Nõukogu hinnangul on peamine risk Euroopa Liidu finantsstabiilsusele riskide ümberhindamine üleilmsel finantsturul ja nõrgad finants-institutsioonide bilansid. Eesti Panga arvates mõjutab Eesti finantsstabiilsust kahanev ettevõtete kasumlikkus, mis nõrgestab maksevõimet, ning finantsturu poolt Skandinaavia majanduse või pangandusgruppide riskide kõrgemaks hindamine, mis suurendab Eestis tegutsevate Skandinaavia pankade likviidsusriski ja majanduse rahastamise riski. Lisaks mõjutab finantsstabiilsust sissetulekute kasvu ja madalate intressimäärade tõttu kiirenev kinnisvara hindade tõus, mis suurendab pankade haavatavust kinnisvarasektori riskidele.

Eesti oluliste finantsvahendajate puhul nõrkadest bilanssidest rääkida ei saa. Meie finantssektori näitajad, eriti just panganduses, viitavad oluliselt kõrgemale kvaliteedile Euroopa keskmisega võrreldes. Puudub mineviku- taak halbade varade näol, vähene kapitaliseeritus ja madal kasumlikkus, mis piiraks ebamõistlikult finantsvahendajatel ühiskonnas oma rolli head täitmist.

Finantsinspeksioon jätkab, sealhulgas koostöös Euroopa Keskpangaga, finantsstabiilsuse hoidmist, nõudes finantsvahendajatelt piisavate kapitalipuhvrite olemasolu, läbipaistvate ja toimivate likviidsuslahendite arendamist, samuti toetades Eesti Panka täiendavate makromeetmete otsustamisel, mille kaudu ohjata riske. Lisaks hoolitseme endiselt, et meie finantsvahendajaid juhiks ausad inimesed, et sisekontrollisüsteemid toimiks paremini ning ärikestlikkus oleks läbimõeldud ja -proovitud. Vähendamaks IT-intsidente, oleme muu hulgas julgustanud krediidasutusi rakendama õiguskaitsevahendeid, kui neile infotehnoloogilisi lahendeid pakkuvad partnerid rikuvad kokkulepitud teenusstandardeid. Panustame tugevalt finantssektoris osalevate isikute sobivuse kontrollimisele, mis viib harvadel juhtudel kohtuvaidlusteni, kuid on vajalik, et hoida finantssektor aus ja läbipaistev. See kõik hoiab usaldust reguleeritud finantsturu vastu.

Möödunud aruandeperiood kinnitas, et Finantsinspeksiooni kindlad ja selged otsused, kuid ka avatud arutelu ja valmidus koostööks viib heade tulemusteni. Ohuallikaks olnud patiseis Eesti Krediidipangas lahenes finantsjärelevalve aktiivsel seirel ärilisel teel: Vene krediidasutus väljus omanikeringist ja kontrolli pangas omandas suur Eesti ärikonglomeraat. Protsess nõudis kõigilt osapooltelt üksteise usaldamist ja järelevalvelt üheselt mõistetavaid signaale.

Suurpangad Nordea ja DNB teatasid oma Balti äride ühendamise kavast, peakorteriga Tallinnas. Eesti valimist põhjendati siinse hea õiguskeskkonna ja järelevalveasutuse tegevusega. Taolised otsused ei sünni üleöö, vaid tuginevad pikema aja raames kujunenud hinnangutele keskkonna ja institutsioonide kohta.

Digitaliseeritus ja infotehnoloogiline keeleoskus on Eesti turuosaliste konkurentsieelis Euroopa Liidu ühisturul. Märkimisväärne on Eesti inimeste ind ja valmisolek võtta kasutusele uusi lahendusi. Seetõttu avasime Finantsinspeksiooni ukSED aruteluks finantsinnovatsiooniga tegelevatele ettevõtjatele. Oleme uurinud siinset maastikku, saanud mõtteid õigusnormide ja ka oma tegevuse kujundamiseks. Tarbijate paremaks kaitseks tuleb teatud uuenduslikud finantsteenused minimaalselt reguleerida, kuid meie arvates ühtlustatult kogu Euroopa Liidus, murdes ühtlasi liikmesriikide barjäärid ja avades need riigid ühisturuna meie ettevõtjaile.

Finantsinspeksioon osaleb aktiivselt Euroopa pangandusliidu tegevustes. Oleme vast üks enim Euroopa Liidu partnerasutustega õiguslikult ja faktiliselt integreerunud asutusi Eestis. Lisaväärtusena on kaasnenu selgelt sätestatud järelevalvemetoodika ning piirkondlik tihe koostöö; meie panusena eluterve konservatiivsus pangandussektori kapitalikäsitlusel ja nõrkade krediidiasutuste lahendamisel. Finantsinspeksiooni arvates väärib analüüsimist, kas ühisturule on vaja tugevaid Euroopa institutsioone ka muudes segmentides, näiteks rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise valdkonnas, tagamaks ühetaolised standardid ja samaväärse rakendamise.

Aruandeaastal oleme väga tugevalt töötanud, et vähendada riske, mis kaasnevad kõrge riskiga mitteresidentide klientidega meie finantsvahendajates. Nende klientide osakaal on oluliselt vähenenud, mis näitajana ilmestab ka rahapesu ja terrorismi rahastamise riski vähenemist. Eristame läbipaistmatut halli või suisa kuretegelikku mitteresidentide äri sellisest, mis moodustab normaalse väliskaubanduse. Finantsinspeksiooni jaoks on oluline eelkõige, kas ja kui tõhusalt suudavad finantsvahendajate süsteemid eristada teri sõkaldest. Regulatsioonide ja rakendamise puhul hoiame samuti mõistlikku tasakaalu tehnilise progressi ja riskide vahel.

Finantsturg ei pea olema mitte ainult ettevõtjale võimalusi pakkuv ühisturg, vaid ka tarbijat kaitsev ausalt ja läbipaistvalt toimiv turg, kuna just need väärtused hoiavad usaldust finantssektori suhtes. Oleme koostöös Eesti õiguskaitseasutustega tegelenud börsikuritarvituste ja püramiidskeemide paljastamisega. Kurjategijad on kohtu poolt süüdi mõistetud.

Möödunud aastal pidid krediidiandjad ja -vahendajad taotlema tegevuse jätkamiseks Finantsinspeksioonilt tegevusloa. Oleme meile usaldatud uues järelevalvevaldkonnas teinud suuri pingutusi, et turule sisenevate krediidiandjate protseduurid laenuvõtjate maksevõime hindamisel oleks kvaliteetsemad ning et selliseid ettevõtteid omaks ja juhiks sobivad isikud. Edasi jätkame tavapärase järelevalvega. Tarbimiskrediiditurg liigub samm-sammult tegevusloa nõudele eelnevast ajast parema korrastatuse suunas.

Kõik siinses aruandes kirjeldatu ning ka kirja pane mata jäänud tööd on Finantsinspeksiooni inimesi innustanud ja liitnud töös tugevaks tiimiks, olles ühtlasi tõendiks professionaalsusest. Oleme uhked oma organisatsiooni ja töötajate üle!

Finantsinspektsiooni missioon on hoida usaldust finantsturu vastu, tehes avalikes huvides finantsjärelvalvet ja lahendades finantskriise. 2016. aasta oli meie jaoks väga tõine. Rakendasime ellu värsket strateegia, sõlmisime kokku vanu lahtisi otsi. See kõik on inimesi innustanud ja liitnud töös tugevaks tiimiks.

Juhatus kinnitus

Tallinnas, 16. märtsil 2017

Käesoleva aastaaruande koostas Finantsinspektsiooni juhatus ja see on esitatud kinnitamiseks Finantsinspektsiooni nõukogule. Aastaaruanne esitatakse Riigikogule.

Käesolev aastaaruanne sisaldab Finantsinspektsiooni:

- tegevuse ülevaadet;
- tulude-kulude aastaaruannet;
- bilanssi;
- audiitori aruannet.

Finantsinspektsiooni juhatus kinnitab, et Finantsinspektsiooni tulude-kulude aastaaruanne on vastavuses Finantsinspektsiooni seaduse ja rakendatud arvestuspõhimõtetega.

		
Kilvar Kessler	Andres Kurgpõld	Andre Nõmm

Finantsinspektsiooni tegevus, struktuur ja strateegia

Finantsinspektsiooni roll ja tegevus

Finantsinspektsioon on autonoomse pädevuse ja eelarvega finantsjärelevalve ja kriisilahenduse asutus.

Finantsjärelevalve eesmärk on suurendada finantssektori stabiilsust, usaldusväärsust, läbipaistvust ja efektiivsust, vähendada süsteemseid riske ning aidata kaasa sektori kuritegevuseks ärakasutamise tõkestamisele. Nende tegevuste kaudu toetatakse Eesti rahasüsteemi stabiilsust.

Kriisilahenduse eesmärk on vältida krediidasutuste võimalikust maksejõuetusest tulenevaid negatiivseid mõjusid finantsstabiilsusele.

Finantsinspektsioon tegutseb Eesti riigi nimel ja on oma otsustes sõltumatu. Finantsjärelevalve tegemisel ja finantskriisi lahendamisel lähtutakse üksnes avalikust huvist. Tegevust rahastatakse järelevalve- ja menetlustasude kaudu, mida maksavad turuosajad, kelle üle teeb Finantsinspektsioon järelevalvet.

Finantsinspektsioon kuulub Euroopa ühtsesse järelevalvemehhanismi, mis teeb kapitalijärelevalvet Euroopa mõistes oluliste krediidasutuste ja nende kontsernide üle. Finantsinspektsioon kuulub ka Euroopa ühtsesse kriisilahendusemehhanismi ja seal asuvasse kriisilahendusnõukokku.

Finantsinspektsiooni tegevust kavandab ja kontrollib nõukogu. Asutuse tööd juhib kolmeliikmeline juhatus, kes langetab otsuseid häälteenamuse alusel.

Finantsinspektsiooni strateegia aastateks 2016-2018

KAEMUS

Oleme mõjus asutus.

KUTSUMUS

Hoiame usaldust finantsturu vastu, tehes avalikes huvides finantsjärelevalvet ja lahendades finantskriise.

VÄÄRTUSED

Kindlalt. Professionaalselt.

STRATEEGILISED VALIKUD

Kapitalijärelevalves keskendume lõimumisele Euroopa ühtse järelevalvemehhanismiga, rõhuasetusega koostööl Eesti Pangaga. Lisaks keskendume ühingujuhtimisele, rõhuasetusega juhtide sobivusel, sisekontrolli süsteemil, ärikestikkusel ja edasiandmisel ning aruandluse õigsusel.

Teenusejärelevalves keskendume finantsteenuste ja -toodete elutsüklile, rõhuasetusega rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamisel, teenuste ja toodete välja-töötamise kontrollil ja avaldatava teabe õigsusel.

Kriisilahendamises keskendume lõimumisele Euroopa ühtse kriisilahendusemehhanismi ja -nõukoguga, samuti kriisilahenduskavade koostamisele.

Elanike teadlikkuse edendamisel keskendume järelevalve ja kriisilahendamise funktsioonide toetamisele, andes tarbijatele aktuaalsete teemade kohta infot (parem arusaadavus finantsteenustest), näidates seeläbi kutse-listele turuosalistele head tava finantsturul (teenuste vastutustundlikum pakkumine).

Panustame Eesti finantskriisi lahendamise institutsionaalse raamistiku analüüsimisse ja optimeerimisse, võimalike uute järelevalvevaldkondade analüüsimisse ning finantsinnovatsiooni seiramisse.

PÕHIMÕTTED ÜLESANNETE TÄITMISEL

Rakendame reegleid riskipõhiselt, saavutades tulemuse ja vajaduse korral avalikustades oma tegevuse. Osaleme normide loomisel, lähtudes ühetaolisusest ja proportsionaalsusest, seistes ülesannete täitmiseks vajalike eesmärkide saavutamise eest ja toetades kaasamist.

Panustame rahvusvahelisse koostöösse aktiivselt ja oma väärtusi näitavalt, keskendudes Eesti jaoks olulistele teemadele. Edendame elanike teadlikkust, teavitades regulaarselt, sihipäraselt ja lihtsalt oma tegevusest ning finantsturust ja -teenustest.

Nõukogu tegevus

Finantsinspektsiooni nõukogusse kuulusid 2016. aastal:

- Sven Sester (esimees), rahandusminister;
- Ardo Hansson, Eesti Panga president;
- Aivo Adamson (kuni 30. septembrini), Starman Grupi tegevdirektor;
- Rein Minka (alates 1. oktoobrist), Eesti Panga nõukogu liige;
- Madis Müller, Eesti Panga asepresident;
- Valdo Randpere, Riigikogu liige;
- Veiko Tali, rahandusministeeriumi kantsler.

2016. aastal toimus viis nõukogu koosolekut, kus tehti muu hulgas järgmised otsused:

- Kinnitati Finantsinspektsiooni 2015. aasta aruanne;
- Otsustati tagastada Finantsinspektsiooni 2015. aasta eelarve ülejääk summas 1,1 miljonit eurot järelevalvesubjektidele;
- Muudeti Finantsinspektsiooni eelarvereservi maksimumsuurust;
- Kinnitati Finantsinspektsiooni 2017. aasta eelarve summas 6,67 miljonit eurot;
- Tehti rahandusministrile ettepanek kinnitada järelevalvetasu mahuosa määrad 2017. aastaks.

Lisaks andis Finantsinspektsiooni juhatus nõukogule regulaarselt ülevaate oma tegevusest, finantssektori arengust ja Finantsinspektsiooni tuludest-kuludest.

Juhatus tegevus

2016. aastal toimus 50 juhatuse koosolekut, kus tehti 205 haldusotsust, nende hulgas kaheksa ettekirjutust. Juhatus andis välja 52 tegevusluba.

Organisatsiooni ülesehitus

Finantsinspektsioon koosneb kolmest eraldi tegevussuunast: kapitalijärelevalve, turu- ja teenusejärelevalve ning kriisilahendus. Neid toetavad tugi- ja kontrollitegevused: avalikud suhted, tarbijaharidus, õigusvaldkond, personali- ja koolitustegevus, rahvusvahelise koostöö koordineerimine, siseaudit, IT, raamatupidamine ja sekretariaat.

Kapitalijärelevalve keskmes on analüüsida finantsasutuste riske ja tegevuse kestlikkust.

Turu- ja teenusejärelevalve eesmärk on tagada finants-teenuste läbipaistvus, usaldusväärsus ja efektiivsus.

Kriisilahendusega tegeleb Finantsinspektsioonis saneerimisosakond, mis on järelevalvetegevusest sõltumatu. Võimaliku huvide konflikti vältimiseks annab saneerimisosakond aru sellele juhatuse liikmele, kes ei vastuta otse krediidasutuste kapitalijärelevalve valdkonna eest.

Kuna IT ja aruandluse valdkond on tihedalt põimunud, otsustati alates 2016. aasta jaanuarist koondada mõlema juhtimine kapitalijärelevalve alla.

Muu hulgas ühtses järelevalvemehhanismis osalemise ja organisatsiooni arengu tõttu tekkis vajadus luua Finantsinspektsiooni sõltumatu kvaliteedikontrolli funktsioon. Kvaliteedikontrolli peamine eesmärk on hinnata Finantsinspektsiooni tegevusi ja protsesse kehtiva õigus- ja metoodikaraamistiku põhjal. Selle jaoks kujundati 2016. aastal üks õigusosakonna ametikoht ümber kvaliteedikontrolli spetsialist-juristi ametikohaks.

2016. aastal moodustati spetsiaalne töörühm, et suurte krediidasutuste ühinemise järelevalvemenetlus oleks teiste Balti riikide järelevalveasutuste ja Euroopa Keskpangaga sujuv ja hästi koordineeritud. Juhatus esimees koordineeris järelevalvetööd vastutusvaldkondade vahel, et laheneks juhtimisprobleemid Eesti krediidasutuses ja Eesti ettevõtja(d) omandaks seal kontrolli. Finantsinspektsiooni juhatus otsustas olulisel määral panustada Eesti Euroopa Liidu Nõukogu eesistumisse ja suunas selleks eraldi konkreetsete töötajate panuse rahandusministeeriumi tegevuse toetamiseks. Finantsinnovatsiooni teemadega süvitsi tegelemiseks moodustas juhatus 2016. aasta veebruaris eraldi töörühma.

Juhatus otsustas 2016. aastal kavandada tööd ja hinnata selle täitmist selliselt, et aruandeaasta alguses kinnitatud laiapõhjaliste tööplaanide täitmist hinnatakse kaks korda aastas: aasta keskel ja lõpus. Eelarve kavandi koostamise lähtepunktis selgitatakse turu ja Finantsinspektsiooni üldised riskid. Nende alusel kujundatakse strateegia raames üldsuunad järgmise aruandeaasta tegevuste jaoks või algatatakse vajaduse korral strateegia muutmine.

Töötajaskond ja personalipoliitika

Finantsinspektsiooni töötajate arv on kasvanud, kuna seadusega määratud ülesanded ja kohustused on samuti märgatavalt laienenud. 2016. aasta lõpus töötas Finantsinspektsioonis 86 inimest, lisaks viibis 6 töötajat lapsehoolduspuhkusel. Töötajate arv kasvas aasta jooksul kaheksa võrra: lisandus 12 ja lahkus neli inimest. Suurima osa töötajaskonnast moodustavad juristid ja finants-spetsialistid (analüütikud, audiitorid).

Finantsinspektsioonis töötab 86 finantsvaldkonna tippspetsialisti, kõikidel töötajatel on kõrgharidus.

Personalipoliitika keskmes oli 2016. aastal arendada töötajaid ja soodustada uute kolleegide sulandumist organisatsiooni kultuuri. Finantsinspektsiooni eesmärk on tagada töötajatele vajalik kutseoskus ka rahvusvahelises järelevalvesüsteemis. Finantsinspektsiooni töötajad osalesid kokku 92 (sise)koolitusel ja konverentsil. Nendest peaaegu pooled toimusid välisriigis ning kolmandik puudutas konkreetseid järelevalveteemasid. Väliskoolitusi korraldasid eelkõige Euroopa Keskpank ja Euroopa järelevalveasutused. Uutele töötajatele korraldati infopäevi, et nad mõistaksid paremini Finantsinspektsiooni ülesandeid, organisatsiooni ülesehitust, väärtusi ja töökultuuri.

Finantsinspektsioon osales 2016. aastal Euroopa Keskpanka programmis, mille kaudu saavad riikide järelevalveasutused võtta praktikale äsja Euroopas ülikooli lõpetanud noori. Finantsinspektsioon võõrustas sügisel neli kuud praktikanti Hollandist, kes aitas teha järelevalvet oluliste krediidasutuste üle. Finantsinspektsioon pakub igal aastal praktikavõimalusi ka Eesti majandus- ja õigusala üliõpilastele: 2016. aasta suvel töötas õigusosakonnas praktikant, kes uuendas sobivusmenetluste korda.

Siseaudiitori tegevus

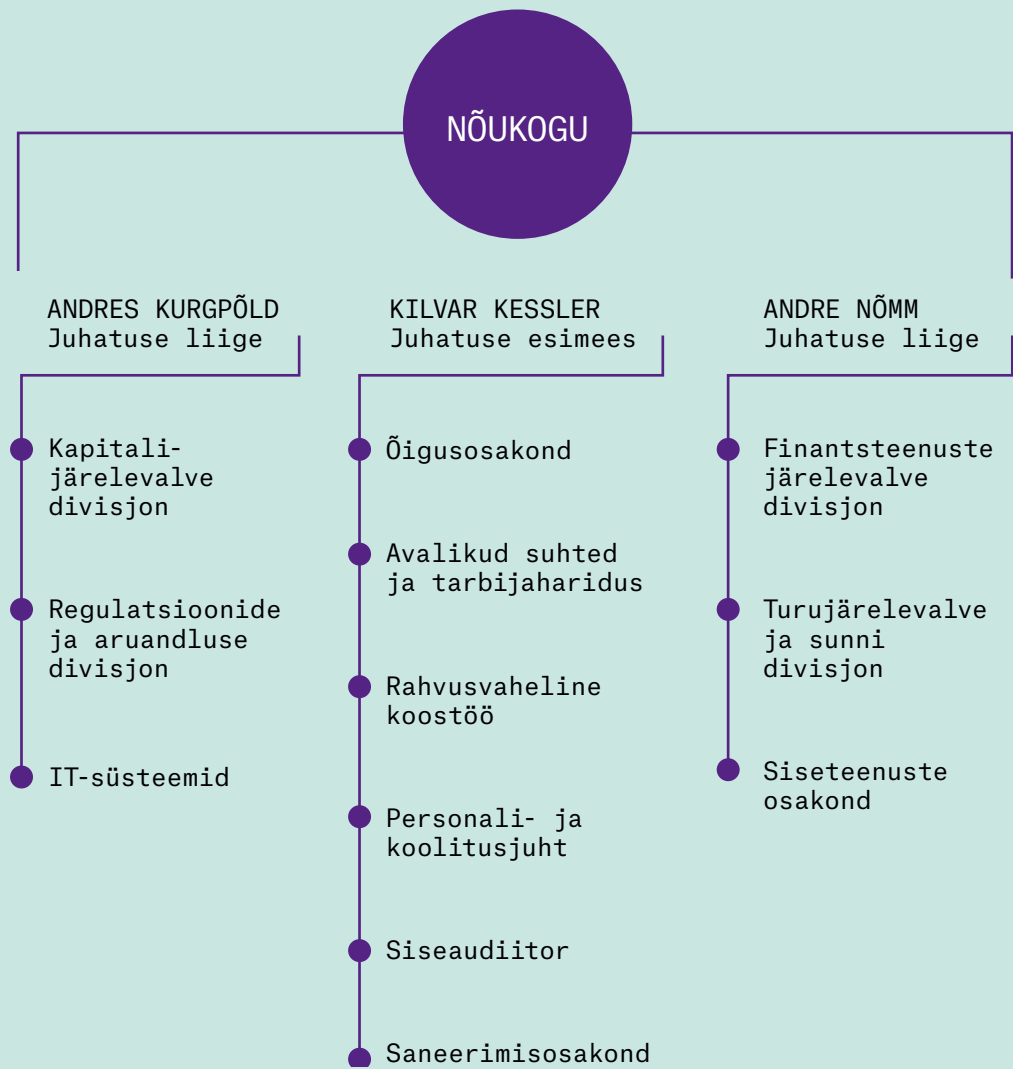
Siseauditi missioon on kasvatada ja hoida organisatsiooni väärtust: tagada riskipõhine ja objektiivne kindlus, nõuanded ja tervikvaade. Siseaudiitor läheneb oma tegevusele riski-, vastavus- ja ülevaatepõhiselt ning kavandab ja korraldab tegevuse ulatust iseseisvalt ja sõltumatult.

Finantsinspektsiooni siseaudiitor sai 2016. aastal täita ametiülesandeid sõltumatult ja objektiivselt. Oma tegevuses järgis ta Rahvusvahelise Siseaudiitorite Instituudi eetikakoodeksit, kutsestandardeid ja põhialuseid. Siseaudiitori kutsetegevuse standardite nõuded olid järgitud niiivõrd, kuivõrd see on väikses organisatsioonis võimalik ja mõistlik.

Siseaudiitori hinnangul oli Finantsinspektsiooni nõukogu ja juhatuse otsuste täitmise distsipliin 2016. aastal hea. Juhtimis- ja kontrollisüsteem toimis olulises ulatuses põhjendatud ootuste kohaselt.

Siseaudiitori hinnangul suhtusid Finantsinspektsiooni töötajad huvide konflikti ennetamisse küllaldase vastutustundega. Huvide konflikti ennetamise meetmed vastasid seaduse nõuetele.

Finantsinspektsiooni struktuur

Finantsinspektsiooni järelvalveline tegevus

Tegevuslubade väljastamine ja kehtetuks tunnistamine

Finantsinspeksioon väljastas 2016. aastal kokku 52 tegevusluba.

Enamik tegevuslube anti välja krediidiandjate ja -vahendajate seaduse alusel: 44 luba tarbijakrediidi väljastamiseks ja neli luba tarbijakrediidi vahendamiseks.

Kahele fondivalitsejale väljastati täiendav tegevusluba alternatiivfondide valitsemiseks, kaks fondivalitsejat ühinesid ning üks fondivalitseja loobus tegevusloast.

Makseasutustele väljastati üks tegevusluba, üks erandi luba rahasiirde teenuse osutamiseks ja üks täiendav tegevusluba.

Uue kapitalidirektiivi Solventsus II jõustumise tõttu loobusid kaks elukindlustusandjat osa tegevusliikidest ja seetõttu ka osaliselt tegevuslubadest.

Finantsinspeksioon keeldus tegevusluba andmast kahele ettevõtjale. Üheksa ettevõtja puhul jäeti tegevusloa taotlus läbi vaatamata, kuna esitatud dokumendid olid puudulikud. Neljal korral võttis taotleja menetluse kestel taotluse tagasi.

Sektor ja äriühing	Finantsinspeksiooni juhatuse otsus	Kuupäev
FONDIVALITSEJAD		
Limestone Platform AS	Väljastati täiendav tegevusluba alternatiivfondide valitsemiseks	04.04.2016
Northern Horizon Capital AS	Väljastati täiendav tegevusluba alternatiivfondide valitsemiseks	23.05.2016
Aktsiaselts LHV Varahaldus ja Danske Capital AS	Väljastati luba fondivalitsejate ühinemiseks	19.07.2016
Danske Capital AS	Tunnistati kehtetuks fondivalitseja tegevusluba (ühinemisloa väljastamise tõttu)	19.07.2016
AS Trigon Funds	Tunnistati kehtetuks fondivalitseja tegevusluba (fondivalitseja loobus tegevusloast)	27.12.2016
KINDLUSTUSANDJAD		
Mandatum Life Insurance Baltic SE	Tunnistati osaliselt kehtetuks kindlustustegevuse tegevusluba (elukindlustusandja loobus osaliselt tegevusloast)	01.01.2016
Swedbank Life Insurance SE	Tunnistati osaliselt kehtetuks kindlustustegevuse tegevusluba (elukindlustusandja loobus osaliselt tegevusloast)	01.01.2016
KREDIIDIANDJAD		
OÜ Koduliising	Väljastati krediidiandja tegevusluba	15.01.2016
Rävala Laenud OÜ	Väljastati krediidiandja ja hüpoteekkrediidiandja tegevusluba	08.02.2016
PC Finance OÜ	Väljastati krediidiandja tegevusluba	08.02.2016
Coop Finants OÜ	Väljastati krediidiandja tegevusluba	08.02.2016
mogo OÜ	Väljastati krediidiandja tegevusluba	08.02.2016
Hüpoteeklaen OÜ	Väljastati krediidiandja ja hüpoteekkrediidiandja tegevusluba	08.02.2016
OÜ Nemm Auto	Väljastati krediidiandja tegevusluba	15.02.2016
aktsiaselts Saare Kalur	Väljastati krediidiandja, hüpoteekkrediidiandja ja nõustamiseteenuse osutamise tegevusluba	22.02.2016
Telia Eesti AS	Väljastati krediidiandja tegevusluba	22.02.2016

Sektor ja äriühing	Finantsinspeksiooni juhatuse otsus	Kuupäev
Medicredit OÜ	Väljastati krediidiandja tegevusluba	29.02.2016
Invest In OÜ	Väljastati krediidiandja ja hüpoteekkrediidiandja tegevusluba	29.02.2016
Berger Financial Group OÜ (endise nimega Credit Plus OÜ)	Väljastati krediidiandja ja hüpoteekkrediidiandja tegevusluba	07.03.2016
PLACET GROUP OÜ	Väljastati krediidiandja ja hüpoteekkrediidiandja tegevusluba	09.03.2016
Kinnistulaen OÜ	Väljastati krediidiandja ja hüpoteekkrediidiandja tegevusluba	14.03.2016
SNEL Grupp OÜ	Väljastati krediidiandja ja hüpoteekkrediidiandja tegevusluba	14.03.2016
OÜ AIRES LAENUD	Väljastati hüpoteekkrediidiandja tegevusluba	14.03.2016
Creditstar Estonia AS	Väljastati krediidiandja tegevusluba	16.03.2016
Ziip OÜ	Väljastati krediidiandja tegevusluba	16.03.2016
Re Invest OÜ	Väljastati hüpoteekkrediidiandja tegevusluba	16.03.2016
Stokker Finance OÜ	Väljastati krediidiandja tegevusluba	16.03.2016
Omega Laen AS	Väljastati krediidiandja ja hüpoteekkrediidiandja tegevusluba	16.03.2016
Aktsiaselts ESTRAVEL	Väljastati krediidiandja tegevusluba	21.03.2016
Bondora AS	Väljastati krediidiandja tegevusluba	21.03.2016
Nordic Hypo AS	Väljastati krediidiandja ja hüpoteekkrediidiandja tegevusluba	21.03.2016
SigmaCapital OÜ	Väljastati krediidiandja ja hüpoteekkrediidiandja tegevusluba	28.03.2016
Mercury Credit OÜ	Väljastati krediidiandja ja hüpoteekkrediidiandja tegevusluba	04.04.2016
Tele2 Eesti Aktsiaselts	Väljastati krediidiandja tegevusluba	11.04.2016
BB Finance OÜ	Väljastati krediidiandja tegevusluba	25.04.2016
OÜ AAKinnisvaralaen	Väljastati hüpoteekkrediidiandja tegevusluba	25.04.2016
Autokiirpant OÜ	Väljastati krediidiandja tegevusluba	25.04.2016
Best Capital OÜ	Väljastati hüpoteekkrediidiandja tegevusluba	09.05.2016
Ehital Krediit OÜ	Väljastati krediidiandja ja hüpoteekkrediidiandja tegevusluba	16.05.2016
Credit Plus Capital OÜ	Väljastati krediidiandja ja hüpoteekkrediidiandja tegevusluba	23.05.2016
Digiteks Osaühing	Väljastati krediidiandja tegevusluba	31.05.2016
OÜ LUTSULAND	Väljastati krediidiandja tegevusluba	06.06.2016
Baltasar Liising OÜ	Väljastati krediidiandja tegevusluba	20.06.2016
Eesti Ühistuliising OÜ	Väljastati krediidiandja ja hüpoteekkrediidiandja tegevusluba	03.08.2016
osaühing LAENUKESKUS	Väljastati krediidiandja ja hüpoteekkrediidiandja tegevusluba	18.08.2016
ON24 Aktsiaselts	Väljastati krediidiandja tegevusluba	18.08.2016
Saare Finants OÜ	Väljastati krediidiandja ja hüpoteekkrediidiandja tegevusluba	18.08.2016
ALG Liisingu Aktsiaselts	Väljastati krediidiandja ja hüpoteekkrediidiandja tegevusluba	05.09.2016

Sektor ja äriühing	Finantsinspektsiooni juhatuse otsus	Kuupäev
AB Kreditex AS	Väljastati krediidiandja, hüpoteek-krediidiandja ja nõustamisteenuse osutamise tegevusluba	10.10.2016
Express Credit AS	Väljastati krediidiandja tegevusluba	10.10.2016
aktsiaselts UUEMÕISA INVEST	Väljastati krediidiandja ja hüpoteek-krediidiandja tegevusluba	31.10.2016
KREDIIDIVAHENDAJAD		
Omaraha OÜ	Väljastati krediidivahendaja tegevusluba	29.02.2016
Moneyzen OÜ	Väljastati krediidivahendaja tegevusluba	29.08.2016
Monestro P2P OÜ	Väljastati krediidivahendaja tegevusluba	19.09.2016
Ühisraha OÜ	Väljastati krediidivahendaja tegevusluba	10.10.2016
MAKSEASUTUSED		
Aktsiaselts Talveaad	Väljastati makseasutuse täiendav tegevusluba	29.02.2016
Meieni OÜ	Väljastati rahasiirde teenuse osutamise erandi luba	24.10.2016
TransferFast OÜ	Tunnistati kehtetuks rahasiirde teenuse osutamise erandi luba (makseasutuse tegevusloa väljastamise tõttu)	07.11.2016
TransferFast OÜ	Väljastati makseasutuse tegevusluba	07.11.2016

Isikute sobivuse hindamine

Viimaste aastate jooksul on sobivusmenetluste maht järjepidevalt suurenenud ning seetõttu on Finantsinspektsioon oma menetlusi standardiseerinud.

Isikutele, kes soovivad olla finantsjärelevalve all oleva ettevõtte juht või omada neis olulist osalust, on seadus- tega kehtestatud küllaltki ranged sobivusnõuded. Finantsinspektsioon hindas 2016. aastal üle 340 isiku sobivust finantssektoris ning esitas nendest 41 isiku puhul kahtlused või tegi suisa otsuse nende sobimatuses. Finantssektoris reguleeritud ametikohtadel tegutsevate isikute varasemad teod peavad olema ausad ja usaldus- väärsed ning vastama kohalduvatele nõuetele.

Investeerimis- ja pensionifondide registreerimine, tingimuste muudatused ja muud menetlused

Finantsinspektsioon registreeris 2016. aastal seitsme uue lepingulise investeerimisfondi tingimused ja kooskõlastas ühe uue investeerimisfondi põhikirja. Lisaks registreeris inspektsioon 24 fondi tingimuste muudatused ja andis välja viis fondide ühinemise luba. Likvideerimisluba väljastati kümnele investeerimisfondile. Muu hulgas registreeriti kolme uue kohustusliku ja ühe vabatahtliku pensionifondi tingimused. Nende fondide investeerimispoliitika on seniste pensionifon- dide omast erinev: tegutsetakse fondifondina ehk inves- teeritakse teiste investeerimisfondide, eelkõige madala valitsemistasuga passiivselt juhitavate indeksfondide kaudu. Lisaks kasutab üks uus kohustuslik pensionifond elutsükli strateegiat, kus investeerimisfondi aktsiarisk väheneb aja jooksul investori sihtrühma järgi.

Investeerimis- ja pensionifondid	Finantsinspektsiooni juhatuse otsus	Kuupäev
GPF Fund	Registreeriti investeerimisfondi tingimuste muudatused	14.03.2016
United Real Estate Fund I AS	Kooskõlastati aktsiaseltsina asutatud inves- teerimisfondi põhikiri	21.03.2016
Baltic Opportunity Fund	Registreeriti investeerimisfondi tingimuste muudatused	11.04.2016
SEB Ida-Euroopa Võlakirjafond	Väljastati likvideerimisluba	11.04.2016
Trigon Ida-EL Põllumaa Fond	Väljastati likvideerimisluba	11.04.2016
Trigon Ukrainian Property Kinnisvarafond II	Väljastati likvideerimisluba	11.04.2016
LHV Pensionifondid 25, 50 ja Intress	Registreeriti investeerimisfondi tingimuste muudatused	16.05.2016
PP Arenenud Turgude Aktsiastrateegia Fond	Väljastati likvideerimisluba	16.05.2016
PP Arenevate Turgude Aktsiastrateegia Fond	Väljastati likvideerimisluba	16.05.2016
PP Intressistrateegia Fond	Väljastati likvideerimisluba	16.05.2016
Baltic Horizon Fund	Registreeriti lepingulise investeerimisfondi tingimused	23.05.2016
Baltic Opportunity Fund	Väljastati luba ühinemiseks Baltic Horizon Fund’iga	23.05.2016
Luka Adriatic Property Kinnisvarafond I	Registreeriti investeerimisfondi tingimuste muudatused	13.06.2016
Danske Invest Uus Euroopa Fond	Väljastati luba ühinemiseks LHV Maaailma Aktsiad Fondiga	19.07.2016
Avaron Areneva Euroopa Fond	Registreeriti investeerimisfondi tingimuste muudatused	03.08.2016
LHV Pensionifondid 25, 50, 100 Pluss, Intress ja Intress Plus	Registreeriti investeerimisfondi tingimuste muudatused	03.08.2016
KRR Growth Fund	Registreeriti lepingulise investeerimisfondi tingimused	05.09.2016
Trigon Balti Fond	Registreeriti investeerimisfondi tingimuste muudatused	05.09.2016
Trigon Uus Euroopa Fond	Registreeriti investeerimisfondi tingimuste muudatused	05.09.2016
Trigon Venemaa Top Picks Fond	Registreeriti investeerimisfondi tingimuste muudatused	05.09.2016
Birdeye Timber Fund 2	Registreeriti lepingulise investeerimisfondi tingimused	10.10.2016
LHV Pensionifond Indeks	Registreeriti kohustusliku pensionifondi tingimused	07.11.2016
LHV Pensionifond Indeks Pluss	Registreeriti vabatahtliku pensionifondi tingimused	07.11.2016
Swedbank Pensionifond K1	Registreeriti investeerimisfondi tingimuste muudatused	07.11.2016
Swedbank Pensionifond K90-99 (Elutsükli strateegia)	Registreeriti kohustusliku pensionifondi tingimused	22.11.2016
SEB Energiline Pensionifond Indeks	Registreeriti kohustusliku pensionifondi tingimused	28.11.2016

Investeeringis- ja pensionifondid	Finantsinspektsiooni juhatuse otsus	Kuupäev
SEB Konservatiivne Pensionifond	Registreeriti investeerimisfondi tingimuste muudatused	28.11.2016
LHV Pensionifondid 25, 50 ja Intress	Väljastati luba ühinemiseks LHV Pensionifondidega M, L ja S	12.12.2016
SEB Aktiivne, Dünaamiline ja Tasakaalukas Fondifond	Väljastati likvideerimisload	12.12.2016
SEB Kasvufond	Väljastati likvideerimisluba	12.12.2016
KRR Growth Fund	Registreeriti investeerimisfondi tingimuste muudatused	27.12.2016
KRR Income Fund	Registreeriti investeerimisfondi tingimuste muudatused	27.12.2016
LHV Pensionifondid XS, S, M, L ja XL	Registreeriti investeerimisfondide tingimuste muudatused	27.12.2016

Kindlustusvahendajate nimekirja kandmine ja sealt kustutamine

Eestis tegutsevad kindlustusvahendajatena kindlustusmaaklerid ja -agendid.

Kindlustusmaakler esindab kindlustusvõtja huve. Finantsinspektsioon kandis 2016. aastal kindlustusvahendajate nimekirja kolm maaklerit ega kustutanud nimekirjast ühtegi maaklerit.

Kindlustusagent esindab aga kindlustusandja huve ja vahendab tema teenuseid. Kindlustusagendi kannab kindlustusvahendajate nimekirja kindlustusandja, keda agent esindab.

Kindlustusmaaklerid	Finantsinspektsiooni juhatuse otsus	Kuupäev
Direct Kindlustusmaakler OÜ	Kanti kindlustusvahendajate nimekirja	25.04.2016
Black4Yacht Kindlustusmaakler OÜ	Kanti kindlustusvahendajate nimekirja	26.09.2016
Norsk Insurance Brokers OÜ	Kanti kindlustusvahendajate nimekirja	24.10.2016

Kindlustusvahendajad	Arv 2015. aasta lõpus	Arv 2016. aasta lõpus
Kindlustusmaaklerid	39	42
Kindlustusagendid	399	393
Välismaiste kindlustusmaaklerite filiaalid	6	6

Loa väljastamine piiriülese teenuse pakkumiseks

Finantsinspektsioon andis 2016. aastal loa piiriülese teenuse osutamiseks kahele krediidasutusele, kahele makseasutusele ja kolmele kindlustusvahendajale. Muu hulgas teavitati sellest asjaomaseid välisriigi järelevalveasutusi.

Sektor ja äriühing	Finantsinspektsiooni juhatuse otsus	Kuupäev
KREDIIDIASUTUSED		
AS LHV Pank	Väljastati luba piiriülese teenuse osutamiseks Lätis	04.04.2016
AS Inbank	Väljastati luba piiriülese teenuse osutamiseks Austrias ja Saksamaal	18.08.2016
MAKSEASUTUSED		
GFC Good Finance Company AS	Väljastati luba piiriülese teenuse osutamiseks seitsmes Euroopa Liidu riigis: Hispaania, Poola, Saksamaa, Slovakkia, Soome, Tšehhi ja Ühendkuningriik	29.02.2016, 20.07.2016, 22.11.2016
AS Pocopay	Väljastati luba piiriülese teenuse osutamiseks 22 Euroopa Liidu riigis: Austria, Bulgaaria, Horvaatia, Iirimaa, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Läti, Malta, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Taani, Tšehhi, Ungari ja Ühendkuningriik	29.02.2016
KINDLUSTUSVAHENDAJAD		
Marsh Kindlustusmaakler OÜ	Väljastati teatis piiriülese teenuse osutamiseks Prantsusmaal	05.05.2016
Direct Kindlustusmaakler OÜ	Väljastati teatis piiriülese teenuse osutamiseks kõigis Euroopa Majanduspiirkonna riikides	01.06.2016
Black4Yacht Kindlustusmaakler OÜ	Väljastati teatis piiriülese teenuse osutamiseks kõigis Euroopa Liidu riikides	04.11.2016

Loa väljastamine filiaali asutamiseks ja sulgemiseks

Finantsinspektsioon väljastas 2016. aastal kahele Eesti turuosalisele loa välisriigis filiaalide asutamiseks ja samuti kahele turuosalisele loa filiaalide sulgemiseks.

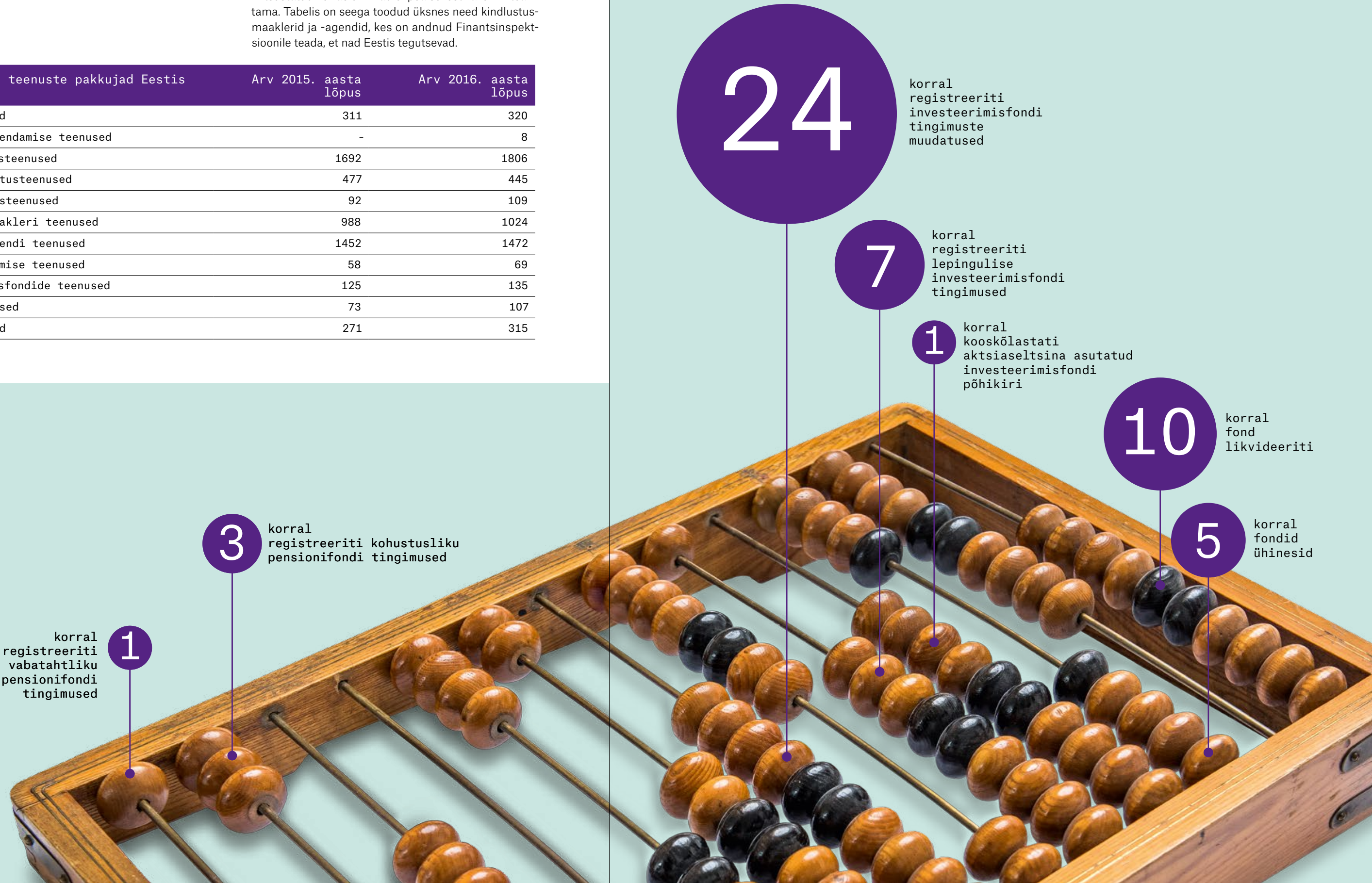
Sektor ja äriühing	Finantsinspektsiooni juhatuse otsus	Kuupäev
KREDIIDIASUTUSED		
AS LHV Pank	Väljastati luba filiaali sulgemiseks Lätis	04.04.2016
AS Inbank	Väljastati luba filiaali asutamiseks Poolas	15.11.2016
INVESTEERIMISÜHINGUD		
Admiral Markets AS	Väljastati luba filiaali sulgemiseks Bulgaarias, Leedus ja Lätis	05.12.2016
KREDIIDIANDJAD		
Koduliising AS	Väljastati luba filiaali asutamiseks Soomes	06.08.2016

Piiriüleste finantsteenuste
pakkumine Eestis

Finantsasutused, kes tegutsevad Euroopa Majandus-
piirkonna riigis ja soovivad osutada Eestis teenuseid
piiriüleselt, ei pea selleks taotlema Finantsinspektsiooni
tegevusluba. Nad võivad alustada Eestis tegevust
siis, kui nende riigi järelevalveasutus on edastanud
Finantsinspektsioonile vajaliku teavituse. Piiriüleste
teenuste pakujate arv Eestis 2016. aastal kasvas.
Kindlustusvahendajad pakuvad piiriülest teenust
lihtsustatud korras ehk nad ei pea sellest välisriiki teavi-
tama. Tabelis on seega toodud üksnes need kindlustus-
maaklerid ja -agendid, kes on andnud Finantsinspekt-
sioonile teada, et nad Eestis tegutsevad.

Piiriüleste teenuste pakujad Eestis	Arv 2015. aasta lõpus	Arv 2016. aasta lõpus
Pangateenused	311	320
Krediidi vahendamise teenused	-	8
Investeermisteenused	1692	1806
Kahjukindlustusteenused	477	445
Elukindlustusteenused	92	109
Kindlustusmaakleri teenused	988	1024
Kindlustusagendi teenused	1452	1472
Fondivalitsemise teenused	58	69
Investeermisfondide teenused	125	135
E-raha teenused	73	107
Makseteenused	271	315

Finantsinspektsiooni otsused
investeermis- ja pensionifondide turul

Kapitalijärelevalve

Krediidiasutused

Krediidiasutuste järelevalve olulisem suund 2016. aastal oli lõimuda Euroopa ühtse järelevalvemehhanismiga ning kasutada võimalikult laias ulatuses Euroopa Keskpanga metoodikaid ja standardeid.

JÄRELEVALVE OLULISTE KREDIIDIASUTUSTE ÜLE

Nende krediidiasutuste puhul, mida loetakse ühtse järelevalvemehhanismi mõistes oluliseks, vastutab järelevalve tegemise eest Euroopa Keskpank. Koostöös Finantsinspektsooni spetsialistidega koordineerib Euroopa Keskpank oma tegevust iga krediidiasutuse jaoks eraldi loodud ühtsetes järelevalverühmades. Eestis on olulisteks krediidiasutusteks SEB Pank ja Swedbank.

Ühtsed järelevalverühmad koostasid 2016. aastal olulistele krediidiasutustele järelevalvelise hinnangu ning analüüsid nende finantsseisundi taastamise kavasid.

Lisaks jälgiti kohapealsete kontrollide raames leitud puuduste kõrvaldamist ning hinnati krediidiasutuste tasustamis- ja dividendipoliitikat. Ühtsete järelevalverühmade liikmed kohtuvad regulaarselt krediidiasutuste esindajatega ja koostavad riskianalüüse, 2016. aastal kohtuti ka välisaudiitoritega.

JÄRELEVALVE VÄHEM OLULISTE KREDIIDIASUTUSTE ÜLE

Vähem oluliste krediidiasutuste järelevalve eest vastutab Finantsinspektatsioon, kes teeb selles vallas koostööd ka Euroopa Kesk pangaga. Finantsinspektatsioon andis 2016. aastal Euroopa Kesk pangale ülevaate vähem oluliste krediidiasutuste ärimudelitest, riskiprofiilidest ning Finantsinspektsooni olulisematest menetlustest ja järelevalveotsustest. Lisaks viidi koostöös Euroopa Kesk pangaga lõpule menetlus ühe vähem olulise krediidasutuse olulise osaluse kohta.

Selleks et järelevalvet krediidiasutuste üle tehtaks Euroopas ühtmoodi, on Euroopa Kesk pangal õigus välja töötada standardeid ka vähem oluliste krediidiasutuste järelevalve jaoks. Et Eesti oleks võimalikult lõimunud Euroopa ühtse järelevalvemehhanismiga, on Finantsinspektsooni asunud neid standardeid kasutama. Seni on kasutatud standardeid selle kohta, kuidas hinnata riske ja finantsseisundi taastamise kavasid ning plaanida järelevalvetegevusi.

Eesti vähem olulised pangad esitasid 2016. aastal esimest korda lihtsustatud finantsseisundi taastamise kavad. Nende kavade eesmärk on tagada, et krediidiasutused on kriisiolukorras jätkusuutlikud ja ärikestlikud. Kavasid esitatakse uue protsessi raames, mis lähtub panganduse tugevdamiseks suunatud Euroopa Liidu õigusaktidest. Finantsinspektsooni leidis kavades puudusi, mistõttu ei olnud võimalik anda neile lõplikku hinnangut. Kõige puudulikumad olid

stsenaariumianalüüsid, riskiindikaatorite raamistik ja kava rakendamise korraldus. Krediidiasutused peavad esitama parandustega kavad 2017. aastal.

JÄRELEVALVELISE LÄBIVAATAMISE JA HINDAMISE PROTSESS (SREP)

Finantsinspektsooni hindab ja mõõdab korrapäraselt iga krediidiasutusega seotud riske. Seda tegevust nimetatakse järelevalvelise läbivaatamise ja hindamise protsessiks ehk lühidalt SREP (ingl *Supervisory Review and Evaluation Process*). SREP-hinnangut koostatakse 3–9 kuud, mil kohtutakse korduvalt krediidiasutuste esindajatega. Finantsinspektsooni töötajad koostavad SREPi raames iga krediidiasutuse riskide põhjaliku analüüsi. Riskide analüüsi täiendatakse järelevalveliste stressitestidega. SREPi tulemusel valmib umbes 50-leheküljeline aruanne, milles antakse krediidiasutusele hinnang 33 valdkonnas. See hinnang sisaldab Finantsinspektsooni arvamust krediidiasutuse kapitali- ja likviidsusvajaduse kohta.

Finantsinspektsooni koostas riskihinnangud ka kohalikele filiaalidele, mis kuuluvad välisriigi olulisele krediidiasutusele. See hinnang esitati krediidiasutuse koduriigi järelevalveasutusele, kes kasutab seda oma pangandusgrupi SREP-hinnangus.

Juhul kui mõne krediidiasutuse regulatiivne kapitalinõue ei ole riskide katmiseks piisav, võib Finantsinspektsooni määrata SREPi raames täiendava kapitalinõude. 2016. aastal määrati vähem oluliste krediidiasutuste täiendavaks kapitalinõudeks 67,5 miljonit eurot, mis on 53% suurem kui regulatiivne nõue. Oluliste krediidasutuste puhul oli täiendav kapitalinõue 152,7 miljonit eurot ehk 33% suurem kui regulatiivne nõue.

MUUD JÄRELEVALVETEGEVUSED

2016. aastal tegi Finantsinspektsooni krediidasutustes viis kohapealset kontrolli 24 riskivaldkonnas.

Nende raames keskenduti ühingujuhtimisele ja sisekontrollisüsteemidele. Lisaks hinnati ka üksikute riskivaldkondade juhtimist ja kontrolli. Kohapealsete kontrollide tulemusel juhtis Finantsinspektsooni tähelepanu 157 asjaolule, mida on vaja parandada või millele on vaja leida parem lahendus. Muu hulgas ei olnud sise-eeskirjad ajakohased või piisava ulatusega. Puudusi tuvastati ka riskikontrolli toimimises. Lisaks esines probleeme funktsioonide sõltumatuse ja riskiraportite koostamise vallas.

Finantsinspektsooni testis 2016. aastal, kuidas suudavad krediidiasutused esitada Tagatisfondile andmeid hüvitamisele kuuluvate hoiuste kohta. Seekord keskenduti vähem olulistele krediidiasutustele, kus on kokku umbes 122 000 klienti, kelle hoiused peab seaduses sätestatud juhtumel hüvitama. Nende hoiuste maht on umbes 1,7 miljardit eurot. Testi käigus ei tuvastatud olulisi kõrvalekaldumisi ning krediidiasutused esitasid andmed seaduses ette nähtud aja jooksul. Testi

peamine positiivne lisaväärtus oli see, et krediidiasutused tuvastasid kliendiantmeid, mida on vaja tagatiste õigeaegse realiseerimise jaoks üle kontrollida.

2016. aastal oli pangandusturul oluline teema ka Nordea ja DNB Balti äride ühendamine. Plaani teostumise korral jätkab uus kolmel Balti riigi turul tegutsev krediidasutus, peakorteriga Tallinnas. Eesti valiti muu hulgas seetõttu, et siin on hea õiguskeskond ja professionaalne järelevalveasutus. Finantsinspektsooni on selle ühinemisenetluse juhtiv järelevalveasutus. Kuna tegemist on pikaajalise projektiga, jätkub töö ühinemise asjus ka 2017. aastal.

Teine oluline tehing pangandusturul oli Eesti Krediidipanga juhtimise patiseisu lõpetamine, mille tulemusel omandas ettevõttes kontrolli Eesti tulundusühistu Coop. Tehingu kõnelused algasid 2016. aastal eri asjaolude kokkulangemise tõttu. Finantsinspektsooni oli varem kutsunud osapooli üles leidma olukorrale äriplane lahend ning kõneluste käigus tasakaalustas vajaduse korral osapooli ja kiirendas protsesse. Tehing viidi lõpule 2017. aastal.

Kindlustusandjad

Kindlustusandjate järelevalves oli 2016. aasta keskmes uus jõustunud kindlustustegevuse seadus, millega rakendati kindlustusdirektiiv Solventsus II ning muudeti järelevalvet kindlustusandjate üle. Nüüdsest koostatakse igal aastal iga kindlustusandja kohta põhjalik analüüs, mille alusel antakse talle hinnang ja koostatakse järgneva aasta järelevalveline tegevuskava.

Finantsinspektsooni koostas 2016. aastal iga kindlustusandja kohta analüüsi, mille raames hinnati tema riskiprofiili.

Selle jaoks vaadati läbi sadu lehekülgi esitatud materjale ning kohtuti aktiivselt kindlustusandja juhtkonna ja ekspertidega. Kindlustusandjad esitasid esimest korda uudse riskide ja maksevõime hindamise aruande, mida kasutatakse samuti järelevalvelise hinnangu koostamisel.

Solventsus II järelevalveprotsessi arendatakse 2017. aastal edasi, kuna siis laekub esimest korda kõikehõlmav teave kindlustuslepingute kohustuste portfelli kohta.

2016. aastal tehti kindlustusandjate seas kolm kohapealset kontrolli, et hinnata 19 funktsiooni ja riski. Kontrollide raames vaadeldi, kas kindlustusandjate tegevus vastab aasta algusest jõustunud Solventsus II nõuetele. Finantsinspektsooni hindas tehniliste eraldiste arvutamise metoodikat, järelevalveliste aruannete koostamist, juhtide sobivust, huvide konflikti vältimist ning riskide juhtimist ja kontrolli. Kohapealsete kontrollide tulemusel tuvastati 87 asjaolu, mida peavad kindlustusandjad parandama või millele leidma parema lahenduse.

Kuna seitsmel Eesti kindlustusandjal on filiaalid Lätis ja Leedus, on oluline teha koostööd Läti ja Leedu järelevalveasutusega. 2016. aastal toimus iga-aastane

kolmepoolne kohtumine, kus arutati Balti riikides tegutsevate kindlustusandjate tegevustulemusi ja riske ning esimesi Solventsus II aruandluse tulemusi.

Investeerimisühingud

Investeerimisühingute puhul jälgiti 2016. aastal, kas riskid on omakapitaliga piisavalt kaetud, millised puudused on sisekontrolli- ja juhtimissüsteemides, kuidas geopoliitilised riskid võivad mõjutada kasumlikkust ning kas likviidsusnõuded on täidetud. Enne ja pärast Ühendkuningriigi suvist referendumit hindas Finantsinspektsooni, kuidas on erakordne muutlikkus turgudel mõjutanud valuutaturgudel aktiivsete investeeringisühingute riskipositsioone.

Nii nagu vähem olulised krediidiasutused esitasid ka investeeringisühingud esimest korda lihtsustatud finantsseisundi taastamise kava. Finantsinspektsooni hindas, kas kavad vastavad finantskriisi ennetamise ja lahendamise seaduse nõuetele ning on reaalselt kasutatavad.

2016. aastal korraldati ühes investeeringisühingus kohapealne kontroll, mille tulemusel tehti ettekirjutus sisekontrollisüsteemide parandamiseks.

Finantsinspektsooni hindas järelevalvelise läbivaatamise ja hindamise protsessi raames investeeringisühingute riske ning kapitali ja likviidsuse vajadust ja piisavust. Lisaks määrati investeeringisühingutele täiendav kapitalinõue: 11 miljonit eurot ehk 106% suurem kui regulatiivne nõue.

Fondivalitsejad

Fondivalitsejate sektoris toimus 2016. aastal palju olulisi muudatusi: ühendamised, ümberkorraldused grupi sees, äritegevuse laiendamine, uued madalama valitsemistasuga pensionifondid. Finantsinspektsooni analüüsis seetõttu rohkelt uusi äriplane ja tegevuskavasid. Lisaks oli tähelepanu all kapitalijuhtimine ja piisav kapitaliseeritus.

Tavapärase kvartaliansalüüsi raames hindas Finantsinspektsooni fondivalitsejate finantsseisundit, riskiprofiili, kasumlikkust ja usaldatavusnõuete täitmist. Lisaks hindasid fondivalitsejad enese operatsiooniriske ning Finantsinspektsooni analüüsis siseauditi toimimist.

Makseasutused

2016. aastal olid Finantsinspektsooni tähelepanu all need makseasutused, kelle omavahendite nõude täitmine oli kahjumi või vähesa ärimahu tõttu ohus. Makseasutuste ärimudelid on muutunud, mistõttu oli vaja analüüsida nende uute mudelitega seotud riske. Lisaks hindas Finantsinspektsooni sisekontrollisüsteemide toimimist ning aruandlus- ja informeerimiskohustuse täitmist.

Ühe makseasutuse juures tehti kohapealne kontroll, et hinnata viie valdkonna ja funktsiooni toimimist. Kontrolli käigus vaadeldi ka ühingujuhtimist ja sisekontrollisüsteeme.

Äriestlikkus ja tegevuste edasiandmine

Infotehnoloogia riskide hindamisel keskendus Finantsinspeksioon 2016. aastal äriestlikkusele ja tegevuste edasiandmisele.

Finantsinspeksioon kogus andmeid makseteenuste katkestuste ja makseteenuse osutajate kohta ning analüüsis vastavaid riske. Vähemalt krediidasutustes on selle valdkonna äriestlikkus korraldatud rahuldaval moel. Küsitavusi ilmnes osa tegevuste edasiandmisel ja saamisel kolmandate osapoolte suhtes. Finantsinspeksioon suunas krediidasutusi võtma julgelt õiguskaitsemeetmeid teenustasemeid rikkuvate kolmandate isikute suhtes. Finantsinspeksioon seirab arengut selles valdkonnas ka 2017. aastal.

Turuosalised esitavad Finantsinspeksioonile kord aastas ülevaate talitluspidevuse testidest: plaanitavate testide ajakava ja eelneva aasta testide kokkuvõtte. Finantsinspeksiooni hinnangul on enamikul turuosalistel eraldatud vajalik aeg ja ressurss, et talitluspidevus- ja taasteplaanide testida. Sooritatud testid üldiselt õnnestusid ning puuduseid tuvastati vähe.

Finantssektori üks olulisemaid ja kasvavaid riske on küberkuritegevus. Kui ettevõtte satub küberkuritegevuse ohvriks, võib ta näiteks kaotada kliendiandmeid ja teenused võivad katkeda. Küberturvalisust valitsevad ohud muutuvad seejuures pidevalt, nagu ka kurjategijate kasutatav tehnoloogia. 2016. aastal analüüsis Finantsinspeksioon küberturvalisuse riske ja finantsasutuste meetmeid selles vallas. Krediidasutuste esitatud teabe järgi on küberriski halduse eri meetmed valdavalt võetud. Enim parendamisruumi on küberjuhtumite tuvastamise ja sellest taastumise puhul.

Finantsinspeksioon koostas 2016. aastal soovitusliku juhendi, millega uuendati nõudeid finantsjärelevalve alla kuuluvate ettevõtete infotehnoloogia ja infoturbe korraldusele.

Finantsasutused peavad IT valdkonna korraldamisel arvestama nii oma äritegevuse iseloomu, ettevõtte mõju kogu finantssektorile kui ka riskide ja nende realiseerumise tagajärgede kaalukust. Juhendis on kirjeldatud infoturbe korralduse miinimumnõuded. Finantsinspeksiooni juhatus kinnitas juhendi 2017. aasta alguses ning see jõustub 2017. aasta juulis.

Järelevalveline aruandlus

Alates 2016. aasta algusest kehtib kindlustusandjatele uus aruandlus, mis muudab järelevalve Solventsus II nõuete rakendamise üle lihtsamaks ja ühetaolisemaks. Solventsus II aruandluse kasutusele võtmine on olnud suur väljakutse nii kindlustusandjatele kui ka Finantsinspeksioonile. Turuosalised pidid täitma uusi nõudeid ning tegema andmete esitamiseks IT-arendusi.

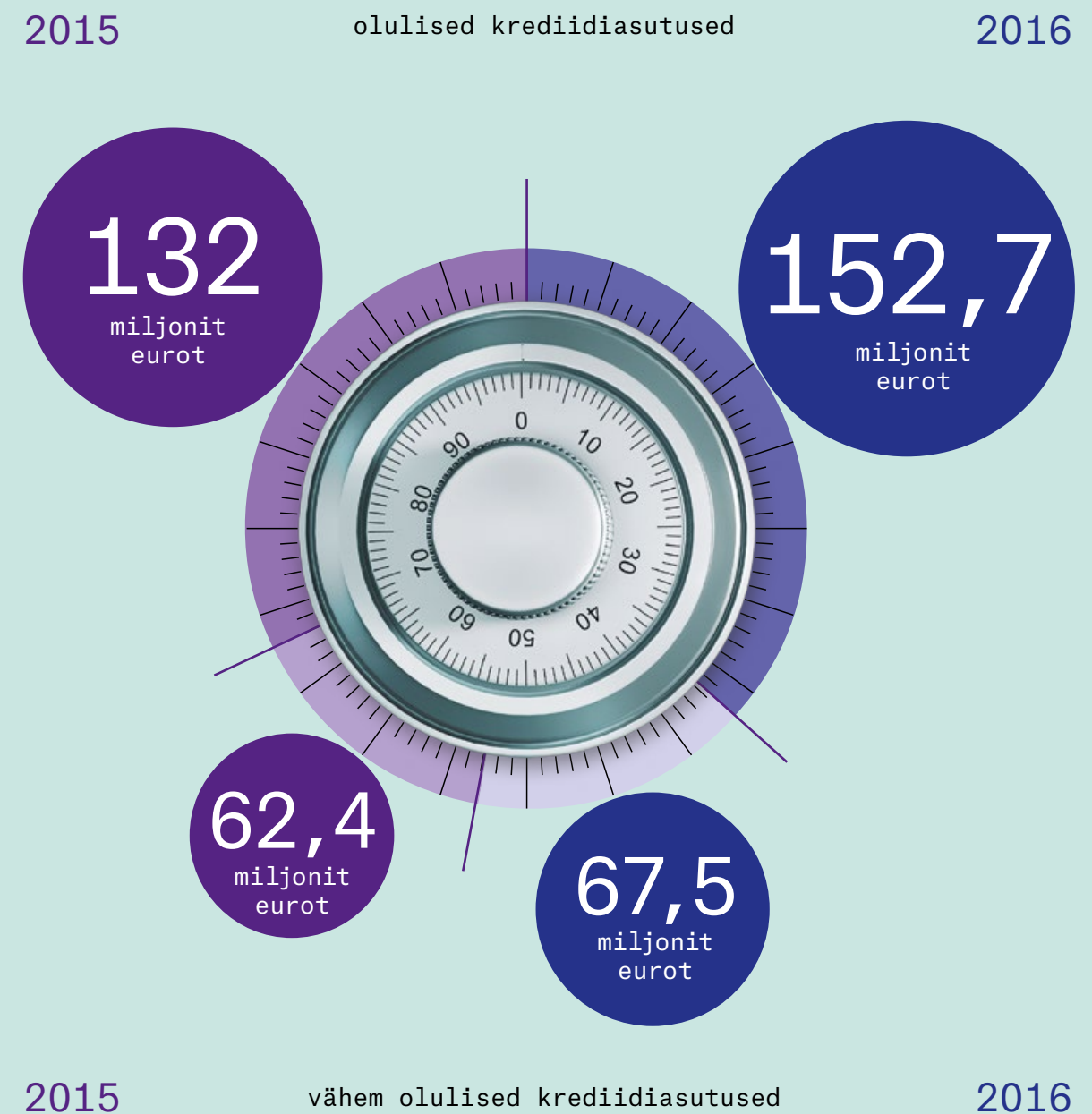
Järelevalve jaoks muutus täielikult analüüsiprotsess, kuna andmete sisu, esitamise vorm ja tähtsused on teistsugused.

Panganduse valdkonnas keskenduti 2016. aastal Euroopa Keskpanka määruse rakendamisele, mis sätestab miinimumnõuded järelevalve jaoks esitatavatele andmetele. Finantsinspeksioon otsustas, et finantsteavet kogutakse ühetaoliselt kõikidelt Eestis tegutsevatelt krediidasutustelt ja välisriikide krediidasutuste filiaalidelt. Eesti Pank andis 2016. aasta lõpus välja määruse, mis reguleerib järelevalve jaoks vajalike andmete kogumist. Oluliste krediidasutuste jaoks hakkas Eesti Panga presidendi määrus kehtima juba 2016. aasta suvel, vähem olulised krediidasutused ja filiaalid peavad hakkama seda järgima 2017. aasta suvest.

2016. aastal töötas Finantsinspeksioon koostöös rahandusministeeriumi ja Tagatisfondiga välja hoiuste tagamise osafondi osamaksete riskipõhise arvutusmetoodika. Asjakohane määrus võeti vastu aasta lõpus. Et turuosaliste aruandluskoormus ei suureneks, hakkab osamaksete arvutamiseks vajalikke andmeid edastama Tagatisfondile Finantsinspeksioon.

Ühe Finantsinspeksiooni strateegilise eesmärgina pöörati 2016. aastal suuremat tähelepanu aruannetes esitatavate andmete õigsusele. Selle raames tegi inspeksioon turuosaliste seas kuus kohapealset ja seitse kaugkontrolli. Lisaks edastati turuosalistele üle 40 ametliku teabekirja, et selgitada aruannete koostamise põhimõtteid ja metoodikat ning teavitada regulatsioonide valdkonna muudatustest. Aruandluse teemal korraldati ka mitmeid teabepäevi.

Krediidasutuste täiendavad kapitalinõuded

Teenusejärelevalve

Finantsteenuste järelevalve divisjon

Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamine

Finantsinspektsiooni üks strateegilisi prioriteete on hinnata põhjalikumalt rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise meetmeid. Finantsinspektsioon teeb kindlaks, mis riskid ohustavad turuosaliste tegevust ning kuidas nad suudavad neid riske juhtida. Selle kaudu suunatakse järelevalveline tähelepanu nendele valdkondadele ja turuosalistele, mis on riskidele vastuvõtlikumad või kus esineb suurema tõenäosusega rahapesu ja terrorismi rahastamist. Finantsinspektsiooni meetmed peavad eelkõige tagama, et Eesti finantssüsteemi kaudu ei varjata ega muundata globaalse kuritegevuse käigus saadud raha ega rahastata terrorismi.

Rahapesu ja terrorismi rahastamise riskide mõistmiseks teeb Finantsinspektsioon tihedat rahvusvahelist koostööd. Osaleti mitme asjakohase Euroopa Komisjoni ja Euroopa Pangandusjärelevalve töörühma töös. Finantsinspektsiooni esindaja kuulus ka Euroopa Nõukogu eksperdikomitee Moneyval koosseisu, et hinnata Mani saare rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise meetmeid. Finantsinspektsioon vastas 28 korral välisriigi järelevalveasutuse koostööpalvele rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise vallas. Finantsinspektsioon tegi ise 22 järelepärimist teiste riikide pädevatele asutustele, et saada teavet mõne Eesti turuosalise või selle kliendi tegevuse kohta.

Finantsinspektsioon selgitas 2016. aastal rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise prioriteete ja meetmeid neljal infopäeval, eraldi krediidasutustele, makseasutustele, investeerimisühingutele ja elukindlustusandjatele. Samal teemal kohtus Finantsinspektsioon 45 korral üksikute turuosalistega. Lisaks kohtuti 13 korral õiguskaitseorganitega, 21 korral välisriigi järelevalveasutustega ning osaleti 15 muul kohtumisel, et teha täpsemalt selgeks Eestit ohustavad riskitegurid ja nende mõju.

Eesti finantsasutuste tegevust ohustavad rahapesu ja terrorismi rahastamise riskid 2016. aastal endiselt vähenesid. Lisaks on turuosalistes tõhustanud kontrollisüsteeme. Üks riskide kahanemist näitav mõõdik on mitteresidentide hoiuste osakaal, mis vähenes aasta jooksul muu hulgas Finantsinspektsiooni töö tulemusel 16,2%lt 12,7%ni. Mitteresidentide hoiuste jääk on kahanenud ligi viiendiku ehk umbes 440 miljoni euro võrra. Seejuures on peamiselt vähenenud nende klientide hoiuste maht, kes on seotud suurema riskiga riikidega. Eesti residentide hoiuste jääk aga kasvas 2016. aastal jõudsalt, umbes 1,2 miljardi euro võrra.

Finantsinspektsioon kontrollis 2016. aastal, kuidas toimivad rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise mehhanismid ja hoolsusmeetmed.

Selle jaoks tehti kaugkontroll üheksas krediidasutustes, seitsmes välisriigi krediidasutuse filiaalis, kolmes investeerimisühingus, 13 makseasutuses, neljas elukindlustusandjas ja ühes välisriigi elukindlustusandja filiaalis.

Kaugkontrollide ja muu järelevalvelise teabe põhjal tehti lisaks kaks kohapealset kontrolli krediidasutuses ja üks makseasutuses.

Turule sisenemist kontrollis Finantsinspektsioon 54 korral. Muid vajaduspõhiseid järelevalvemeetmeid võteti 37 korral. Lisaks piirati võimalusi olla finantsteenuseid osutava ettevõtte juhtorganis nendel isikutel, kellel ei ole muu hulgas rahapesu tõkestamise nõuete põhjal laitmatu maine.

Krediidasutused

Krediidasutuste ja välisriigi krediidasutuste filiaalide järelevalves suunas 2016. aastal Finantsinspektsioon rohkelt tähelepanu rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise meetmetele. Lisaks kahele kohapealsele ja 16 kaugkontrollile tegi Finantsinspektsioon 36 korral muid järelevalvelisi toiminguid. Neil teemadel suheldi aktiivselt ka krediidasutustega: Finantsinspektsioon osales kaheksal Pangaliidu rahapesu tõkestamise toimkonna koosolekul, kohtus 16 korral krediidasutustega ja korraldas krediidasutustele ühe teabepäeva. Lisaks on Finantsinspektsiooni juhatuse liikmed kohtunud krediidasutuste nõukogu ja juhatuse liikmetega. Muu hulgas selliste tegevuste kaudu annab Finantsinspektsioon turuosalistele selge suunise ja ülevaate, millised rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise kohustused neile kohalduvad ning mis riskid võivad neid mõjutada.

Finantsinspektsioon tuvastas puudusi eelkõige krediidasutuste organisatsiooni tegevuses: kaitsemeetmed ja -süsteemid ei vastanud seaduses nõutavale tasemele ega krediidasutust ohustavatele rahapesu ja terrorismi rahastamise riskidele. Hoolsuskohustuse peamine puudus oli see, et krediidasutused ei järginud tunne-oma-klienti-põhimõtet, nii ärisuhte loomisel kui ka selle pideva seire käigus. Nende nõuete rikkumise kohta tehti 2016. aastal ühele krediidasutusele ettekirjutus.

Finantsinspektsioon tegi 2016. aastal krediidasutustes neli kohapealset kontrolli, sealhulgas rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise vallas. Ühe krediidasutuse filiaali puhul vaadeldi, kas on täidetud nõuded, mis laienevad investeerimisnõustamise teenuse osutamisele. Kontrolli tulemusel leiti puudusi, mida peab filiaal kõrvaldama, et tegevus vastaks seadustele. Lisaks hinnati ühe krediidasutuse piiriüleste teenuste osutamist.

Krediidiandjad ja -vahendajad

Krediidiandjate ja -vahendajate seaduse järgi pidid krediidiandjad ja -vahendajad taotlema 21. märtsiks 2016 Finantsinspektsioonilt tegevusloa ning viima tegevuse vastavusse seaduse nõuetega. Finantsinspektsioon keskendus seetõttu 2016. aastal eelkõige tegevusloa taotluste menetlemisele.

Lisaks 2015. aastal laekunud 63 tegevusloa taotlusele esitasid 2016. aastal taotluse veel 20 ettevõtet. Tegevusluba väljastati 2016. aastal 44 krediidiandjale ja neljale kredidivahendajale. Lisaks sai üks krediidiandja loa asutada Soomes filiaal. Kaksteist ettevõtet

kanti krediidiandjate nimekirja erandi alusel, kuna need kuuluvad tegevusluba omava krediidasutuse konsolideerimisgruppi.

Tegevuslubade menetlemise käigus kontrollis Finantsinspektsioon krediidiandjate ja -vahendajate protseduure ning lahendeid kogu krediiditoote elütsükli vältel: maksevõime hindamine, lepingueelne teave, makseraskustes klientide käsitlemine jmt. Lisaks kontrolliti juhtide ja omanike sobivust ning rahaliste vahendite päritolu. Kõikide krediidiandjate puhul paluti esitatud lahendeid oluliselt täiendada.

Tegevuslubade menetluse kõrval hakkas Finantsinspektsioon tegema krediidiandjate ja -vahendajate üle tavapäraselt järelevalvet.

Kahes krediidiandjas algas kohapealne kontroll, et hinnata vastutustundliku laenamise põhimõtte järgimist. Need kontrollid jõuavad lõpule 2017. aastal. 16 krediidiandja ja -vahendaja seas tehti kaugkontroll, et hinnata krediidikulukuse piirmäära rakendamist. Kontrolli tulemusel leiti puudusi, mida peavad krediidiandjad kõrvaldama, et tegevus vastaks seadustele.

Finantsinspektsioon hindas kaugkontrolli kaudu ka 21 hoiu-laenuühistut, kas nad on täitnud krediidiandjate ja -vahendajate seaduses toodud erandi tingimused. Kontrolli tulemusel ei tuvastatud, et tingimusi ei täidetud.

Kindlustusandjad

Kindlustusandjate järelevalves keskendus Finantsinspektsioon 2016. aastal investeerimisriskiga elukindlustuslepingute pakkumisele.

Kahes kindlustusandjas tehti kaugkontroll ja lisaks kahes kindlustusandjas kohapealne kontroll, et teha kindlaks, kas on täidetud investeerimisriskiga elukindlustuslepingu ja selle sobivuse hindamise nõue. Muu hulgas hinnati sise-eeskirju. Kontrollide tulemusel leiti puudusi, eelkõige kindlustusvõtja riskitaluvuse hindamises. Kindlustusandjad peavad need puudused kõrvaldama, et tegevus vastaks seadustele.

Neljas elukindlustusandjas tehti kaugkontroll, et saada ülevaade tasustamisest kindlustusandjate ja fondivalitsejate vahel, kui pakutakse investeerimisriskiga elukindlustuslepinguid.

Lisaks hindas Finantsinspektsioon kaugkontrolli kaudu kindlustushüvitise keeldumise nõuete täitmist. Seda vaadeldi kõigis kindlustusandjates ja välisriigi kindlustusandja filiaalides. Nende kontrollide eesmärk oli uurida, kas järgitakse Finantsinspektsiooni 2010. aasta märgukirjas toodud soovituslikke juhiseid kindlustushüvitistest keeldumise kohta. Olulisi puuduseid ei tuvastatud.

Kindlustusvahendajad

Finantsinspektsioon tegi 2016. aastal kaugkontrolli kõigis kindlustusmaaklerites, et hinnata nõuete täitmist kindlustuslepingute vahendamisel. Kaugkontrolli tulemuste põhjal algatati kolm kohapealset kontrolli.

Viies kindlustusmaakleris vaadeldi kaugkontrolliga, kas nad kasutavad kindlustushuvi väljaselgitamise küsimustiku edastamiseks kolmandat isikut (kindlustustegevuse seaduse § 174 lõike 4 punkti 4 täitmine). Nõude täitmise kohta puudusi ei tuvastatud.

Finantsinspektsioon tegi oktoobris ettekirjutuse Fort Kindlustusmaakler OÜ-le (pankrotis), kellel keelati maaklerilepingute sõlmimine ja kindlustusmaakleri vahendustegevus.

Investeerimis- ja pensionifondid

Fondivalitsejad esitavad Finantsinspektsioonile iga kuu investeringute aruandeid. Nende põhjal kontrollitakse, kas investeerimis- ja pensionifondide investeringud vastavad õigusaktide ja fondi tingimuste piirangutele. Finantsinspektsioon kogus 2016. aastal 770 sellist aruannet, millest 362 olid teise ja kolmanda samba pensionifondide omad.

Investeerimis- ja pensionifondides on kokku 1775 investeringut, nendest 1305 pensionifondides. Finantsinspektsioon kontrollis 2016. aastal pensionifondide investeringuid 362 korral, sh jälgis uusi investeringuid ja nende muutusi. Kontrollide käigus olulisi rikkumisi ei tuvastatud.

Finantsinspektsioon hindas 2016. aastal ühe kohustuslike pensionifondide valitseja juhtide tasustamist ning teise valitseja kohustuslike pensionifondide turustamist. Lisaks vaadeldi ühe fondivalitseja investeringute ja riskide juhtimist. Finantsinspektsioon ei tuvastanud nende kohapealsete kontrollide käigus märkimisväärsed puudujääke.

Kaugkontrolli kaudu hinnati viite eurofondide valitsejat, kuidas nad rakendavad Finantsinspektsiooni soovituslikku juhendit „Börsil kaubeldavate fondide ja muude eurofondide emissioone käsitlevad suunised“. Olulisi tähelepanekuid turuosalistele ei tehtud.

Väärtpaberiturg

Et turud toimiks korra- ja õiguspäraselt, jälgib Finantsinspektsioon väärtpaberitega kauplemist ja emitentide teabe avaldamist Tallinna börsil ja alternatiivturul First North.

Seiretöö pinnalt koostab Finantsinspektsioon iga nädal lähteanalüüse, et tuvastada võimalikke tururakuritarvitusi.

Finantsinspektsioon teeb järelevalvet finantsaruandluse üle, mida avaldavad Tallinna börsil kauplemiseks võetud aktsiate emitendid. 2016. aasta lõpus oli

järelevalve all 16 aktsia- ja üks võlakirjaemitent. Lisaks kontrollib Eesti ühte emitenti, kelle aktsiad on noteeritud Poolas, ja veel ühte emitenti, kelle võlakirjad on noteeritud Norras.

2016. aasta jooksul kontrollis Finantsinspeksioon kokku 18 finants- ja aastaaruannet, hinnates nende kvaliteeti, usaldusväärsust ja avalikkusele esitamist. Lisaks kontrolliti seitsme prospekti aasta- ja vahefinantsaruandeid ning avaldamisele kuuluvat finantsteavet. Olulisi puudujääke ei leitud, muud asjaolud korrigeeriti koostöös järelevalvesubjektiga.

Finantsinspeksioon registreeris 2016. aastal seitse avaliku pakkumise ja kauplemisprospekti ning jättis ühe prospekti registreerimata.

Kui avalike pakkumiste väärtpaberid on registreeritud mõnes teises Euroopa Liidu riigis, siis on teavitamise kaudu võimalik neid pakkuda ka Eestis. Finantsinspeksiooni teavitati 2016. aasta jooksul 50 sellisest piiriülesest avalikust pakkumisest. Need olid registreeritud peamiselt Irimaal, Lätis ja Ühendkuningriigis.

2016. aastal korraldas kolm ettevõtet aktsiate tagasiostuprogrammi: AS Ekspress Grupp, AS PRFoods ja AS Silvano Fashion Group.

3. juulil 2016 hakkas kehtima uus Euroopa Liidu turukuritarvituste määrus. Selle nõuete põhjal uuendas Finantsinspeksioon oma veebilehte, et saaks edastada vihjeid võimalikest õigusrikkumistest. Vihjeid saab anda nii anonüümselt kui ka isikustatult, lisaks töötab vihjetelefon 668 0555. Turukuritarvituste kahtluste raames tegi Finantsinspeksioon koostööd peamiselt Ameerika Ühendriikide, Hispaania, Ühendkuningriigi, Leedu ja Läti järelevalveasutusega.

KURITEOKAEBUSED

Finantsinspeksioon tegi 2016. aastal kuriteokaebuse kahe ettevõtte kohta, kes osutavad Eestis tegevusloata investeerimisteenust: IVA Markets OÜ ja Your Trade Choice OÜ. Inimeste poole pöördutakse peamiselt interneti ja telefoni teel, et pakkuda keerukaid finantstooteid, kuigi sellise tegevuse jaoks ei ole tegevusluba. Need, kes

kasutavad selliste ebaseaduslike pakkujate teenuseid, võivad kaotada kogu investeeritud vara ja sageli jääda ka võlgu.

Koostöös politsei ja prokuratuuriga lõppes 2016. aastal menetlus Tallinex OÜ vastu. Finantsinspeksioon oli 2014. aastal esitanud kuriteokaebuse, et ettevõtte osutab investeerimisteenust ilma tegevusloata. Prokuröri oponenteeditimääruse järgi oli süüteo koosseis täidetud.

Kaebused finantsteenuste kohta

Kliendikaebused finantsteenuste kohta on viimastel aastatel kasvanud. 2016. aastal esitati Finantsinspeksioonile 174 kaebust, enamik neist panga- ja kindlustusteenuste kohta. Kuna krediidiandjad ja -vahendajad kuuluvad nüüdsest samuti järelevalve alla, kogub Finantsinspeksioon kaebusi ka nende kohta.

Finantsinspeksioon ei lahenda kaebusi, mis on tekkinud kliendi ja finantsteenuse osutaja vahel, ega anna konkreetsetes juhtumites hinnangut, kas poolte tegevus on õiguspärane. Finantsinspeksioon kasutab kaebustes esitatud etteheiteid avalikes huvides tehtava järelevalve tarbeks. Kaebusi lahendab kas kohus või kindlates piirides ka tarbijakaitseamet.

Pangateenuste puhul tekib kõige enam erimeelsusi siis, kui muudetakse teenuse tingimusi, näiteks hinnakirja, intressimarginaali, tagatise nõudeid jms. Lisaks esitati mitmeid kaebusi arvelduste kohta. Sularahaautomaatide puhul anti teada, et automaat on mõnikord lugenud rahatähti valesti.

Kindlustuses vaieldakse kõige enam kahjude hüvitamisest keeldumise ja hüvitise suuruse üle. Lisaks esitati kaebusi teenuse tingimuste muutmise kohta.

Krediidiandjate ja -vahendajate puhul tekkis kõige enam erimeelsusi maksevõimelisuse hindamisega. Enamik neist vaidlustest on seotud lepingutega, mis olid sõlmitud enne krediidiandjate ja -vahendajate seaduse rakendamist. Lisaks anti teada kahtlustest, et tarbija-krediidi reklaam ei vasta nõuetele.

Finantsinspeksioonile esitatud kaebuste arv valdkonna kaupa

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Pangateenused	95	97	88	101	80	64	72	78	102
Kindlustus	54	55	89	45	34	33	33	31	45
Krediidiandjad ja -vahendajad									19
Muud	4	5	4	2	5	5	3	3	8
Kokku	153	167	181	148	119	102	108	112	174

Finantsinspeksioonile esitatud kaebuste arv teenusepakkujate kaupa

	Kaebuste arv 2015. aastal	Kaebuste arv 2016. aastal	Turuosa oma sektoris ¹
AS SEB Pank	17	28	23%
Nordea Bank AB Eesti filiaal	8	23	11%
Swedbank AS	33	22	48%
If P&C Insurance AS	7	15	23%
AB 'Lietuvos draudimas' Eesti filiaal	2	8	14%
Danske Bank A/S Eesti filiaal	6	8	4%
ERGO Insurance SE	4	5	17%
Swedbank P&C Insurance AS	2	5	16%
Bigbank AS	0	4	1%
Bondora AS	-	4	0%
AS DNB Pank	0	3	2%
IPF Digital Estonia OÜ	-	3	3%
AAS BTA Baltic Insurance Company Eesti filiaal	1	2	6%
Admiral Markets AS	0	2	51%
AS Eesti Krediidipank	3	2	2%
AS Inbank	1	2	0%
AS Nordea Finance Estonia	-	2	22%
Creditstar Estonia AS	-	2	2%
PLACET GROUP OÜ	-	2	2%
Salva Kindlustuse AS	2	2	6%
Seesam Insurance AS	1	2	10%
TALLINNA ÄRIPANGA AS	1	2	1%
AB Kreditex AS	-	1	1%
Akciné draudimo bendrovė 'Gjensidige' Eesti filiaal	0	1	3%
Aktsiaselts INGES KINDLUSTUS	2	1	2%
Aktsiaselts LHV Varahaldus	2	1	24%
AS LHV Pank	1	1	5%
AS SEB Liising	-	1	20%
Compensa Life Vienna Insurance Group SE	1	1	23%
D.A.S. Õigusabikulude Kindlustuse Aktsiaselts	3	1	1%
Folkefinans AS Eesti filiaal	2	1	0%
IIZI Kindlustusmaakler Aktsiaselts	0	1	32%
aktsiaselts Krediidipank Finants	-	1	2%
Moneyzen OÜ	-	1	2%
OÜ DNB Kindlustusmaakler	0	1	3%
OÜ Koduliising	-	1	3%
SEB Elu- ja Pensionikindlustus	0	1	25%
SNEL Grupp OÜ	-	1	0%
TransferFast OÜ	0	1	0%
United Real Estate Fund I AS	0	1	0%
Teenusepakkuja nimetamata	5	10	-

¹ Turuosad on 2016. aasta lõpu seisuga. Kindlustuse turuosad on esitatud kindlustusmaksete alusel ega sisalda edasikindlustusmakseid. Krediidiasutuste, fondivalitsejate ja investeerimisühingute turuosad on Eestis tegutseva ettevõtte varade mahu järgi ega sisalda tütar- ja sidusettevõtteid või filiaale.

Finantsinspektsioonile esitatud kaebuste arv teenuse liikide kaupa

Elanike teadlikkuse edendamine

Finantsteenuste ekspert

Tagamaks enda ja oma lähedaste heaolu, tuleb rahaasju korraldada vastutustundlikult. Finantsteenuste mõistmine ja rahaasjade planeerimine toetavad ka majanduskeskkonna stabiilsust. Finantsinspeksioon on kaasa aidanud Eesti elanike finantskirjaoskuse arengule juba üle kümne aasta. Kuigi seni tehtud töö tulemusel on tarbijate finantsteadmised paranenud, on rahatarkust vaja edendada pidevalt, sest finantsvaldkond on kogu aeg muutumises.

2016. aastal jätkas Finantsinspeksioon tarbijaveebi minuraha.ee arendamist: lisandusid otseteed kalkulaatoritele ja võrdlustabelitele ning uute rubriikidena „Hoia-tused“ ja „Tarbija küsib“. Tarbija küsimise rubriigis on toodud päevakohased teemad, mis on esinenud hiljuti tarbijakaebustes või tõstatatud ajakirjanduses. Hoia-tuste rubriigis on selgitatud tarbijatele, millele tuleb finantsteenuseid valides rohkem tähelepanu pöörata, ning samuti räägitakse konkreetsetest kuritarvitustest. Lisaks tutvustatakse minuraha.ee-s tarbijate jaoks olulisi uusi seadusemuudatusi. Et jõuda võimalikult paljude tarbijateni ning jagada päevakohast teavet laiemalt, avas Finantsinspeksioon taas [Facebookis minuraha.ee lehekülje](#).

Finantsinspeksioon tihendas tarbijahariduse teemal koostööd Eesti Panga muuseumiga: Finantsinspeksiooni eksperdid osalesid mitmel muuseumi üritusel ettekandega. Koos muuseumiga korraldati 2016. aasta novembris esimest korda rahatarkuse perepäev, kus said nii lapsed kui ka täiskasvanud täiendada loengute ja töötubade käigus oma rahatarkuse teadmisi. Perepäev osutus igati populaarseks ning selle korraldamist on plaanis jätkata, edaspidi kahel korral aastas.

Finantsinspeksiooni eksperdid jätkasid finantskirjaoskuse teadmiste jagamist ka koolides: 2016. aastal anti rahatarkuse loenguid kokku kaheksa kooli õpilastele.

2016. aastal andis Finantsinspeksioon välja Finantsaabitsa teise, täiendatud trüki, nii trükise kui ka e-raamatuna.

Finantsaabitsa esimene väljaanne ilmus juba 2011. aastal – kuna vahepeal on tulnud turule uued teenused ning õigusaktid on muutunud, vajas õppematerjal täiendamist. Finantsaabitsa uus väljaanne on saadaval kõikides raamatukogudes ning jõudis 2017. aasta esimestel kuudel ka kõikidesse koolidesse.

Kriisilahendus

Kriisilahenduskavade koostamine

Kriisilahenduse keskmeks oli 2016. aastal koostada kriisilahenduskavad Eestis tegutsevatele olulistele krediidasutustele.

Eesti turul tegutsevad olulised krediidasutused – Swedbank ja SEB Pank – on Rootsi pangandusgruppide tütarettevõtted ning nende kriisilahendusstrateegiad kajastuvad pangandusgrupi omas. Strateegiad ja kavad töötatakse välja kriisilahenduskolleegiumites, mida juhib Rootsi kriisilahendusasutus. Finantsinspeksioon osaleb aktiivselt nende kolleegiumite töös ja lööb kaasa kriisilahenduse kavandamises, et neis kajastuks teave Eestis tegutsevate tütarettevõtete kohta. Kõigi osapoolte koostöös allkirjastati 2016. aasta novembris esimest korda Rootsi pangandusgruppidele täismahus kriisilahenduskavad ja kriisilahenduskõlblikkuse hinnangud.

2016. aasta teises pooles tegi Finantsinspeksioon esimesi samme ka Eestis tegutsevate vähem oluliste krediidasutuste kriisilahenduse ettevalmistamisel: hinnati lihtsustatud kujul kriisilahenduskavade koostamise võimalusi.

Koostöökokkulepe

2016. aastal töötas rahandusministeerium koos Finantsinspeksiooni ja Eesti Pangaga välja uue kolmepoolse koostöökokkuleppe projekti, mis sätestab muu hulgas koostöö põhimõtted finantskriisi ennetamise ja lahendamise vallas. Selle eesmärk on kindlustada Eesti finantsüsteemi usaldusvärsus ja stabiilsus ning finantsturu õigus- ja korrapärane toimimine. Koostöökokkulepe on plaanis allkirjastada 2017. aasta alguses.

Ühtne kriisilahendusfond

Kriisilahendamise rahastamiseks on loodud Tagatise fondi juurde kriisilahenduse osafond. Eestis tegutsevad krediidasutused teevad sellesse osafondi regulaarseid sisse makseid. Osafondi vahendid kantakse Euroopa tasandil loodud ühtsesse kriisilahendusfondi, mida haldab ühtne kriisilahendusnõukogu.

2016. aasta jaanuari lõpus kandsid kõik liikmesriigid ühtsesse kriisilahendusfondi kokku 4,3 miljardi euro ulatuses 2015. aastal kogutud osamakseid. 2016. aasta eest koguti osamaksetena 6,4 miljardit eurot, millest moodustas Eesti osa 0,08%. Ühtsesse kriisilahendusfondi koguti seega 2016. aasta jooksul kokku ligikaudu 4000 Euroopa pangalt ja investeerimisühingult üle 10 miljardi euro.

Kaheksa aasta jooksul on plaanitud ühtsesse kriisilahendusfondi koguda vähemalt 1% tagatud hoiuste mahust, mida hoitakse pangandusliitu kuuluvate liikmesriikide krediidasutustes. Ühtse kriisilahendusnõukogu hinnangul kujuneb selleks summaks umbes 55 miljardit eurot.

Õiguskeskkond

Seadusloome

Finantsinspeksioon osaleb aktiivselt finantssektori seadusloome aruteludes ning jagab oma kutseoskuse pinnalt teadmisi ja riskihinnanguid nii Euroopa Liidu kui ka Eesti õigusaktide väljatöötamisel.

2016. aastal pöörasid Finantsinspeksiooni eksperdid enim tähelepanu uue investeerimisfondide seaduseelnõu ettevalmistamisele.

Riigikogu võttis investeerimisfondide seaduse vastu aasta lõpus. Lisaks tegeles Finantsinspeksioon kindlustustoodete turustamise direktiivi üle võtmisega ning töötas finantsjärelevalve jaoks välja hädaolukorra seaduse ja korrakaitse õigusaktide erisused.

Finantsinspeksioon analüüsis 2016. aastal ühisrahastuse arengut. Selle tulemusel esitati septembris rahandusministeeriumile ühisrahastust reguleeriva seaduseelnõu kavand koos põhjendustega. See seadus tagaks investorile asjakohase teabe ja riskikäsitlemise nii ühisrahastuse enda kui ka selles vahendatavate projektide kohta. Lisaks reguleeritaks ühisrahastusplatvormide tegevust. Mitmed teised riigid on juba loonud ühisrahastuse jaoks eraldi õigusraamistiku. Finantsinspeksiooni arvates tuleb ühisrahastuse valdkond Euroopa Liidus minimaalselt ühtlustada, et avada ühisturg Eesti ettevõtjatele.

Kohtuvaidlused

2016. aasta oli kohtumenetluste vaates Finantsinspeksiooni jaoks üks kõigi aegade intensiivsemaid.

Lõppes üheksa Finantsinspeksiooniga seotud kohtuvaidlust ning 2017. aastasse kandus edasi kuus kohtuasja. Finantsinspeksioon võitis täielikult seitse kohtuvaidlust. Ühes kohtuasjas võideti asi sisulises küsimuses, kuid tühistati Finantsinspeksiooni ettekirjutuse sunniraha osa.

Üks erakordsemaid kohtuasju, millesse oli 2016. aastal Finantsinspeksioon kaasatud, oli Otto Albert de Voogdi kassatsioonimenetlus ehk virtuaalraha Bitcoin'i kaasus. Riigikohus jättis kassatsioonkaebuse rahuldamata, samal arvamusel oli menetlusedokumentides ka Finantsinspeksioon.

Lõppes ka 2013. aastal alanud kohtuvaidlus ASi Eesti Krediidipank senise nõukogu esimehe Andrus Kluge ja Finantsinspeksiooni vahel. Finantsinspeksiooni varasema ettekirjutuse järgi tehti Krediidipangale ettepanek kutsuda Andrus Kluge nõukogu liikme kohalt tagasi, kuna ta ei vasta seaduses toodud sobivusnõuetele. Andrus Kluge oli omakorda selle ettekirjutuse vaidlustanud. Kohtute hinnangul oli ettekirjutus seaduslik ja seda ei tühistatud.

Riigikohtu 2016. aasta juunis tehtud määrusega jõustus Tallinna Ringkonnakohtu kohtuotsus, milles mõisteti turumanipulatsioonis süüdi kaks füüsilist ja üks juriidiline isik. Finantsinspeksioon oli esitanud selle kohta kuriteokaebuse 2014. aastal. Süüdimõistetud olid teinud Tallinna börsil Skano Group ASi aktsiatega rea tehinguid, et mõjutada aktsia hinda soovitud suunas. Selle eesmärk oli vältida, et laenuandja ei realiseeriks tagatise ega likvideeriks väärtpaberite positsioone.

Finantsinspeksiooni soovituslikud juhendid

Finantsinspeksioon annab välja soovitusliku iseloomuga juhendeid, mis selgitavad finantssektori tegevust reguleerivaid õigusakte ning suunavad järelevalve all olevaid finantsasutusi täitma õigusaktide nõudeid.

2016. aastal andis Finantsinspeksioon välja 19 soovituslikku juhendit. Enamik neist olid Euroopa järelevalveasutuste koostatud suunised, mis võetakse Eestis üle Finantsinspeksiooni soovitusliku juhendina. Lisaks uuendas Finantsinspeksioon vastutustundliku laenamise ja kindlustusvahendusega tegelemise nõudeid. Aasta lõpus kehtestati ka soovituslik juhend Finantsinspeksiooni ja Tagatisfondi koostöö kohta stressitestide vallas.

Soovituslikud juhendid	Juhatuse vastuvõtmise kuupäev	Juhendi jõustumise kuupäev
Juhtimissüsteemi suunised	08.01.2016	01.01.2016
Suunised järelevalvealase läbivaatamise ja hindamise protsessi ühiste menetluste ning meetodikate kohta	08.01.2016	11.01.2016
Suunised, millega määratakse kindlaks konsolideerimisgrupi finantstoetuse andmise tingimused kooskõlas direktiivi 2014/59/EL artikliga 23 (EBA/GL/2015/17)	08.02.2016	09.02.2016
Nõuded kindlustusvahendusega tegelemiseks	22.02.2016	01.06.2016
Globaalsete süsteemselt oluliste näitajate edasise täpsustamise ja avalikustamise läbivaadatud suunised (EBA/GL/2016/01)	28.03.2016	28.03.2016
Internetimaksete turvalisuse suunised	28.03.2016	28.03.2016
Keerukate võlainstrumentide ja investeerimishoiuste suunised	28.03.2016	
Teadmiste ja pädevuste hindamise suunised	09.05.2016	
Suunised kolmandate riikide kindlustusandjate filiaalide järelevalve kohta	06.06.2016	01.01.2016
Vastutustundliku laenamise nõuded	13.06.2016	13.06.2016
Ettevõtte reorganiseerimise kava miinimumkriteeriumide suunised	04.07.2016	19.07.2016
Ettevalmistavad suunised kindlustusandjate ja kindlustustoodete turustajate toodete järelevalve- ja juhtimiskorra kohta	03.08.2016	
Suunised varipanganduse üksustega seotud riskipositsioonide piirmäärade kohta	03.08.2016	01.01.2017
Suunised jaepangandustoodete järelevalve- ja juhtimiskorra kohta	03.08.2016	03.01.2017
Suunised krediidiasutuste ja investeerimisühingute usaldusväärse tasustamispoliitika kohta	08.08.2016	01.01.2017
Suunised direktiivi 2014/59/EL artikli 84 lõike 3 kohaldamisel teabe kokkuvõtliku esitamise kohta	12.09.2016	19.01.2017
Suunised usaldusväärse tasustamispoliitika kohta eurofondide direktiivi alusel	05.12.2016	01.01.2017
Suunised usaldusväärse tasustamispoliitika kohta alternatiivsete investeerimisfondide valitsejaid käsitleva direktiivi alusel (muudetud)	05.12.2016	01.01.2017
Soovituslik juhend Finantsinspeksiooni ja Tagatisfondi stressitestide alase koostöö kohta	12.12.2016	19.12.2016

Rahvusvaheline koostöö

Finantsinspektsiooni roll Euroopa finantsjärelevalves

Eesti kui Euroopa Liidu riigi finantssektor on Euroopa ühtse finantsteenuste turu osa.

Eesti finantsstabiilsus sõltub seega muu hulgas koostööst teiste liidu riikide ja organisatsioonidega.

Euroopa Liidu finantsjärelevalvepoliitika kujundamises saab Finantsinspeksioon kaasa rääkida Euroopa järelevalveasutuste kaudu. Nende asutuste töös osalevad kõik liidu finantsjärelevalve asutused. Euroopa järelevalveasutuste eesmärk on töötada Euroopa Komisjonile välja ettepanekud õigusaktide kehtestamiseks.

Kuna Eesti on ka euroala liige, on Finantsinspektsiooni igapäevane töö seotud ühtse järelevalvemehhanismiga. See on Euroopa pangandusjärelevalve süsteem, kuhu kuuluvad Euroopa Keskpang ja euroala riikide järelevalveasutused.

Finantsinspektsioon on muu hulgas peamine partner ühtsele kriisilahendusnõukogule, mis on euroala oluliste krediidiasutuste keskne kriisilahendusasutus. Ühtne kriisilahendusnõukogu koos euroala riikide kriisilahendusasutustega moodustavad ühtse kriisilahendusmehhanismi.

Euroopa järelevalveasutused

Euroopa järelevalveasutusi on kolm: Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA), Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIOPA) ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA). Finantsinspektsiooni esindajad osalevad kõigi nende asutuste järelevalvenõukogude töös.

2016. aastal olid Finantsinspektsiooni esindajad nimetatud 37 Euroopa järelevalveasutuste komitee või töörühma liikmeks, kokku osaleti 95 kohtumisel.

Kolme Euroopa järelevalveasutust ühendab Euroopa järelevalveasutuste ühiskomitee, kus tegeletakse kogu finantssektorit puudutavate teemadega: tarbijakaitse, rahapesu tõkestamine ning finantsturu suundumused ja riskid. 2016. aastal osalesid Finantsinspektsiooni eksperdid kahe ühiskomitee töörühma töös, kokku viiel koosolekul.

EUROOPA PANGANDUSJÄRELEVALVE (EBA)

Euroopa Pangandusjärelevalve ülesanne on tagada tõhus ja ühtne usaldatavusnormatiivide kehtestamine ning nende täitmise järelevalve. EBA töötab muu hulgas välja pangandusalaseid suuniseid ja tehnilisi standardeid. Finantsinspektsioon võttis 2016. aastal üle üheksa EBA suunist.

EBA järelevalvenõukogu põhiteema oli 2016. aastal krediidiasutuste stressitest, mille tulemused avalikustati juuli lõpus. Eesti pangad selle stressitesti valimisse ei kuulunud. Samuti keskenduti 2017. aastal toimuvale krediidiasutuste läbipaistvuse harjutusele. Lisaks arutleti

riskide ja finantstehnoloogia ning järelevalvetegevuse ühtlustamise üle. Sügisel tehti vastastikune eksperthindamine aruandluse ja seda toetavate IT-lahenduste kohta, mille raames külastati kõiki liikmesriike. Järelevalvenõukogu kinnitas muu hulgas, et 2017. aasta suvine väljasõidu strateegiapäev toimub Tallinnas.

EBA järelevalvenõukogu hääleõiguslik liige on Finantsinspektsiooni juhatuse liige Andres Kurgpõld ja asendusliige juhatuse esimees Kilvar Kessler. 2016. aastal võttis Finantsinspektsiooni esindaja osa seitsmest järelevalvenõukogu koosolekust ja viiest telekonverentsist.

Finantsinspektsiooni eksperdid osalesid 2016. aastal 12 EBA alalise komitee ja töörühma töös, kokku 40 kohtumisel. Lisaks on Finantsinspektsiooni esindaja nimetatud EBA vaidluste lahendamise komisjoni aseliikmeks.

EUROOPA KINDLUSTUS- JA TÖÖANDJAPENSIONIDE JÄRELEVALVE (EIOPA)

Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve edendab tugevat õigusraamistikku ja järjekindlaid järelevalvetavasid, et suurendada üldsuse usaldust kindlustussektori vastu. Finantsinspektsioon võttis 2016. aastal üle kaks EIOPA suunist.

1. jaanuaril 2016 jõustus uus kindlustusandjate kapitalidirektiiv Solventsus II ning EIOPA peatähelepanu liikus seega õigusaktide väljatöötamiselt järelevalvele. Järelevalvenõukogu kõige olulisem teema oli 2016. aastal stressitest, millega hinnati kindlustusandjate jätkusuutlikkust madalate intressimäärade keskkonnas. Stressitesti osales ka kolm Eesti elukindlustusandjat: Finantsinspektsioon analüüsis ja valideeris nende tulemused ja esitas need EIOPA-le. Testi tulemused avalikustati detsembris.

Järelevalvenõukogu pani paika solventsuskapitalinõude ülevaatamise protsessi tulemuste esitamiseks. Lisaks hakati analüüsima taaste- ja kriisilahendusvaldkonna kehtivat õigusraamistikku, et luua seisukoht Euroopa kindlustussektori suhtes. Arutati ka kolleegiumite tegevuskava, järelevalvekäsiraamatu ülesehitust ja tarbijakaitset.

EIOPA järelevalvenõukogu hääleõiguslik liige on Finantsinspektsiooni juhatuse esimees Kilvar Kessler ja asendusliige juhatuse liige Andres Kurgpõld. 2016. aastal võttis Finantsinspektsiooni esindaja osa kuuest järelevalvenõukogu koosolekust ja kolmest telekonverentsist.

Finantsinspektsiooni eksperdid osalesid 2016. aastal kümne EIOPA võrgustiku ja töörühma töös, kokku 18 kohtumisel.

EUROOPA VÄÄRTPABERITURUJÄRELEVALVE (ESMA)

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ülesanne on tõhustada investorite kaitset ning edendada stabiilseid ja hästi toimivaid finantsturge. ESMA-l on muu hulgas võtmeroll kapitaliturgude liidu loomisel ja arengus. Finantsinspektsioon võttis 2016. aastal üle kuus ESMA suunist.

ESMA tähelepanu keskendus 2016. aastal endiselt mitmele õigusaktile, sealhulgas finantsinstrumentide turgude direktiivile (MiFID 2), turu kurutarvitamise direktiivile ja määrusele (MAD ja MAR), Euroopa turu infrastruktuuri määrusele (EMIR) ning alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate direktiivile (AIFMD). ESMA järelevalvenõukogu tegeles IT-süsteemide ja aruandlusega, samuti finantsinnovatsiooni ja järelevalvelise ühtlustamisega.

Finantsinspektsioon korraldas 2016. aasta suvel ESMA ettevõtete aruandluse komitee Euroopa järelevalveasutuste kooskõlastusringi töökoosoleku.

ESMA järelevalvenõukogu hääleõiguslik liige on Finantsinspektsiooni juhatuse liige Andre Nõmm ja asendusliige juhatuse esimees Kilvar Kessler. 2016. aastal võttis Finantsinspektsiooni esindaja osa seitsmest järelevalvenõukogu koosolekust ja kuuest telekonverentsist.

Finantsinspektsiooni eksperdid osalesid 2016. aastal 15 ESMA töögrupi või komitee töös, kokku 34 koosolekul.

Euroopa ühtne järelevalvemehhanism

Ühtse järelevalvemehhanismi põhiülesanne on tagada pangandussüsteemi turvalisus ja usaldusväarsus, suurendada finantslõimumist ja -stabiilsust ning tagada järelevalve järjepidevus. Ühtse järelevalvemehhanismi raames on Euroopa Keskpanga otsese järelevalve all euroala olulised krediidiasutused, keda oli 2016. aastal kokku 129. Eestis on olulisteks krediidiasutusteks SEB Pank ja Swedbank.

Ühtse järelevalvemehhanismi otsuste kavandid kiidab heaks järelevalvenõukogu, mille liige on ka Finantsinspektsiooni juhatuse esimees Kilvar Kessler ja asendusliige juhatuse liige Andres Kurgpõld. Järelevalvenõukogu heaks kiidetud otsuste kavandid kinnitatakse lõplikult Euroopa Keskpanga nõukogus, mille liige on teiste hulgas Eesti Panga president Ardo Hansson.

Järelevalvenõukogu kohtus 2016. aastal 26 korral. Enamik langetatud otsustest puudutasid konkreetsete krediidiasutuste järelevalvet.

Järelevalvenõukogu üks olulisemaid üldteemasid oli 2016. aastal järelevalvelise läbivaatamise ja hindamise protsessi (ingl *Supervisory Review and Evaluation Process*, SREP) riskiskooride arvutamine ja selle raames määratav täiendav kapitalinõue.

Lisaks otsejärelevalve tegemisele keskenduti ühtse järelevalvemehhanismi raames ka järelevalvepoliitika ühtlustamisele euroala sees. Muu hulgas arutleti filiaalide järelevalve intensiivsust, kohapealsete kontrollide tegemist krediidiasutustes, finantsseisundi taastamise kavade esitamist ja dividendide maksmise tingimusi. Lisaks kinnitati mitmeid juhendeid, näiteks sobivusmenetluste tegemise, juhtorgani sobivuse hindamise jm järelevalvetegevuste jaoks.

2016. aasta mais allkirjastasid Eesti Panga president ja Finantsinspektsiooni juhatuse esimees koostöökokkuleppe kahe asutuse vahel. Sellega pandi paika ühtsed koostööpõhimõtted ja teabevahetuse alused, kuidas

kujundada ühtse järelevalvemehhanismi järelevalvenõukogu ning Euroopa Keskpanga nõukogu seisukohti ühtse pangandusjärelevalve teemade raames.

2016. aasta augustis tegi Finantsinspektsiooni korralise külaskäigu järelevalvenõukogu esimees pr Danièle Nouy. Pikemalt peatuti SREPi ja uue täiendava kapitalinõude suunise teemadel. Arutati ka DNB ja Nordea Balti äride ühendamist, kuna selle tulemusel tekkiv krediidiasutus on Euroopa mõistes oluline ja selle üle hakkab seega tegema otsejärelevalvet Euroopa Keskpang.

Finantsinspektsiooni eksperdid osalesid 2016. aastal 29 ühtse järelevalvemehhanismi töörühmas või koostöövõrgustikus, kokku 96 kohtumisel.

Euroopa ühtne kriisilahendusmehhanism

Euroopa ühtse kriisilahendusmehhanismi ülesanne on tagada, et raskustesse sattunud krediidiasutuste tegevus lõpetatakse vähima võimaliku mõjuga majandusele ja kogu finantsüsteemile. Finantsinspektsiooni üks olulisemaid strateegilisi eesmärgi on seega lõimuda ühtse kriisilahendusmehhanismi ja -nõukogu tegevusega.

Ühtse kriisilahendusmehhanismi raames toimus 2016. aastal kuus täiskogu istungit, kus keskenduti ühtse kriisilahendusnõukogu ülesehitamisele ja pädevuste kindlaks määramisele, aga arutleti ka konkreetseid kriisilahenduse küsimusi. Eri pangandusgruppide jaoks moodustati sisemised kriisilahendusmeeskonnad, mille raames toimub põhiline kriisilahenduse koostöö. Finantsinspektsiooni koordinaator nimetati DNB, Nordea, SEB ja Swedbanki grupi meeskondadesse.

Lisaks osales Finantsinspektsioon ühtse kriisilahendusnõukogu eri töörühmades, et aidata kaasa nõukogu töökorralduse väljatöötamisele. Kokku on loodud kuus töörühma, nendest nelja tegevuses on esindatud ka Finantsinspektsiooni eksperdid. 2016. aastal osales Finantsinspektsioon 12 töörühma kohtumisel.

Lõimumise raames külastas 2016. aasta oktoobris Eestit ühtse kriisilahendusnõukogu juhatuse liige Joanne Kellermann. Visiidi raames kohtuti Finantsinspektsiooni, Rahandusministeeriumi, Eesti Panga, Eesti Pangaliidu ja krediidiasutuste esindajatega. Kohtumistel keskenduti Finantsinspektsiooni tegevusele ja kriisilahenduse ülesehitusele, lisaks arutleti siinse pangandussektori ja finantsstabiilsuse üle ning käsitleti koostöö prioriteete.

Euroopa Komisjon avalikustas aasta lõpus eelnõud panganduse riskide vähendamise meetmete kohta, mille raames plaanitakse muu hulgas muuta kriisilahendust puudutavaid Euroopa Liidu õigusakte. Koostöös Rahandusministeeriumiga on Finantsinspektsioon aidanud ette valmistada Eesti seisukohti nende eelnõude suhtes.

Järelevalve- ja kriisilahenduskolleegiumid

Paljud finantsteenuste pakkujad tegutsevad mitmes riigis. Et järelevalve nende üle ja kriisilahendus nende suhtes oleks võimalikult tõhus, on väga oluline edendada koostööd riikide pädevate asutuste vahel. Euroopas on nende tegevuste koordineerimiseks loodud finants-gruppide kaupa järelevalve- ja kriisilahenduskolleegiumid. Finantsinspeksioon osales 2016. aastal järgmiste kolleegiumite töös:

Kindlustusjärelevalve	Pangandusjärelevalve	Kriisilahendus
Munich Re Group	Danske Bank Group	Danske Bank Group
PZU Group	DNB Group	Nordea Group
Sampo Group	Nordea Group	SEB Group
SEB Trygg Liv Holding AB (SEB Grupi elukindlustuse firma)	SEB Group	Swedbank Group
Vienna Insurance Group	Swedbank Group	

Muud rahvusvahelised organisatsioonid

Koos Eesti Pangaga osaleb Finantsinspeksioon Euroopa Keskpanga juures tegutseva Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu (ESRB) tegevuses. Finantsinspeksiooni juhatuse esimees on ESRB kõrgeima otsustusorgani ehk haldusnõukogu hääleõiguseta liige. Finantsinspeksiooni esindaja osales 2016. aastal neljal haldusnõukogu ja kahel tehnilise nõuandekomitee kohtumisel, kus arutati finants-stabiilsuse tagamise küsimusi.

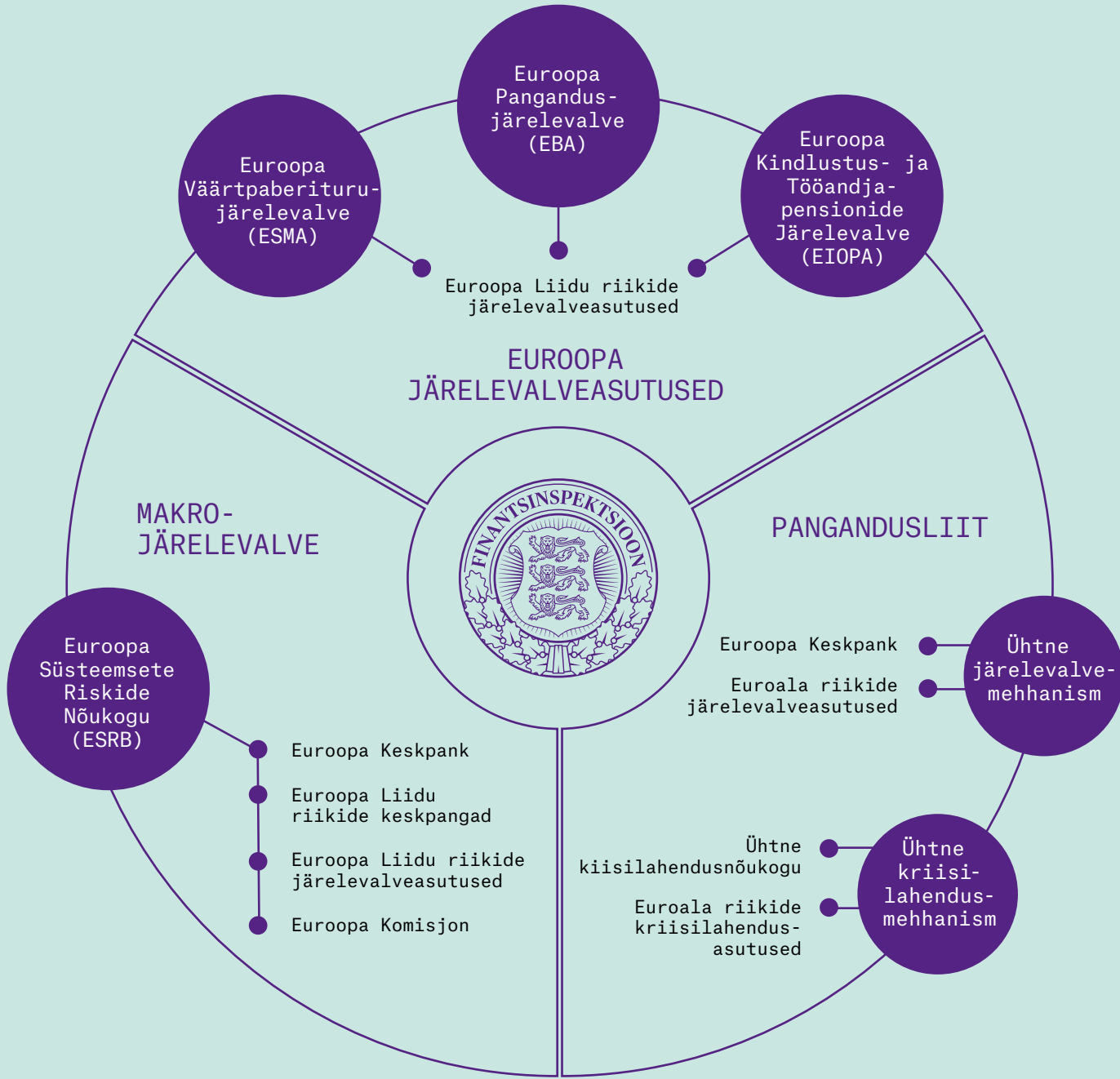
Finantsinspeksioon on ka järgmiste üleilmsete finantsjärelevalve organisatsioonide liige: Rahvusvaheline Kindlustusjärelevalve Assotsiatsioon (IAIS), Rahvusvaheliste Arvelduste Panga (BIS) Kesk- ja Ida-Euroopa pangandus-järelevalve regionaalgrupp (BSCEE), Rahvusvaheline Väärtpaberijärelevalve Organisatsioon (IOSCO) ning Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) rahvusvahelise finantshariduse võrgustik. Lisaks edendatakse Põhja- ja Baltimaade finantsstabiilsust piirkonna makrofinantsjärelevalve koostöökogus ja

stabiilsusrühmas. Põhja-Balti stabiilsusrühm keskendus 2016. aastal kahe aasta pärast tehtava kriisisimulatsiooni harjutuse kavandamisele.

Finantsinspeksioon kohtus 2016. aasta kevadel reitinguagentuuridega Fitch Ratings, Standard & Poor’s ja Moody’s nende korrapäraste hindamisvisiitide raames. Finantsinspeksioon andis agentuuridele ülevaate Eesti finantssektori suundumuste ja riskide kohta.

Oktoobris kohtus Finantsinspeksioon Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) esindajatega nende iga-aastase põhikirja artikkel IV hindamisviisi raames. Seekord käsitleti lisaks tavapärasele turuülevaatele ka DNB ja Nordea panga Balti äritegevuse ühendamist ning rahapesu tõkestamist. Lisaks peeti eraldi kolmepoolne telekonverents ühtse pangandusjärelevalve teemade arutamiseks. IMFi esindajatega kohtuti ka maikuu, et arutada kavandatavat Rootsi finantssektori hindamist, mis lõppes septembris.

Finantsinspeksiooni roll Euroopa finantsjärelevalves

Finantsinspektsiooni 2016. aasta tulude-kulude aruanne

Arvestuspõhimõtted

ÜLDINE

Finantsinspektsiooni tulude-kulude aastaaruande koostamisel on lähtutud Finantsinspektsiooni seadusest ja käesolevas lõigus nimetatud arvestuspõhimõtetest. Vastavalt Eesti Panga seadusele ei maksa Finantsinspektsioon tulumaksu ega muid majandustegevusega seotud makse riigieelarvesse, välja arvatud füüsiliste isikutega seotud maksud. Käibemaksuseaduse § 21 tulenevalt on Finantsinspektsioon registreeritud piiratud käibemaksukohuslaseks ja arvestab tasumisele kuuluva käibemaksu Euroopa Liidu siseselt soetatud või imporditud kaupade ja teenuste käibelt. Finantsinspektsiooni tulud ja kulud on kajastatud arvestusperioodi jooksul tekkepõhiselt, sõltumata raha laekumisest või tasumisest. Majandustehingud on kirjendatud soetusmaksumuse printsiibi alusel nende toimumise momendil. Järelevalvetasude nõuded kajastavad järelevalvesubjektidele esitatud nõudeid tasuda järelevalvetasu Finantsinspektsiooni seaduses kehtestatud tähtajaks. Tulude-kulude aastaaruanne on koostatud tuhandetes eurodes, kui ei ole eraldi viidatud mõnele teisele väeringule.

TEHINGUD VÄLISVALUUTAS

Välisvaluutadeks on loetud kõik teised valuutad peale euro (s.o Finantsinspektsiooni arvestusvaluuta). Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga vahetuskursid.

KASUTUSRENDID

Kasutusrendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved ei ole üle kandunud rentnikule. Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tulude-kulude aruandes kuluna.

Tulude-kulude aruanne (tuhandetes eurodes)

	Lisa nr	2016	2015
TULUD			
Järelevalvetasud	1	6354	4958
Muud tulud	2	29	80
Tegevustulud kokku		6383	5038
KULUD			
Tööjõukulud	3	3751	3252
Mitmesugused tegevuskulud	4	1943	1862
Muud kulud	5	62	55
Tegevuskulud kokku		5756	5169
Põhitegevuse tulem		627	-131
Finantstulud ja -kulud	6	-26	-8
Aruandeaasta tulem		601	-139

Tulude-kulude aastaaruande lisad

LISA 1. JÄRELEVALVETASUD

Finantsinspektsiooni tegevus rahastatakse peamiselt finantsjärelevalve subjektide tasutavast Finantsinspektsiooni seadusega sätestatud kohustuslikust maksest (järelevalvetasu) ja menetlustasudest. Finantsinspektsiooni finantseerimise täpsemad põhimõtted on sätestatud Finantsinspektsiooni seaduses.

Järelevalvetasu koosneb kahest komponendist: kapitaliosast, milleks on summa, mis sõltuvalt järelevalvesubjekti liigist võrdub ühe protsendiga järelevalvesubjekti kapitalinõudest: nt minimaalsest (neto)omavahendite, miinimumkapitali, minimaalse omakapitali või aktsiakapitali summast vmt; mahuosast, milleks on summa, mis võrdub rahandusministri poolt Finantsinspektsiooni nõukogu ettepanekul iga-aastaselt kehtestatud protsendi määraga sõltuvalt järelevalvesubjekti liigist kas selle varast, brutokindlustusmaksetest, vahendustasude kogusummast, tarbimiskrediidi jäägist või muust tasude arvestamise alusest.

Järelevalvetasu kapitaliosa ja mahuosa ettemakse tasutakse Finantsinspektsioonile eelarveaastale eelneva aasta 31. detsembriks. Mahuosa lõppmakse tasutakse eelarveaasta 1. septembriks. Eelarveaasta jooksul lisanduvad järelevalvesubjektid tasuvad järelevalvetasu ainult kapitaliosa ulatuses 30 päeva jooksul arvates tegutsemise õiguse tekkimisest.

Järelevalvetasud (tuhandetes eurodes)

	2016	2015
Krediidiasutused	4346	2953
Kahjukindlustusandjad	729	741
Fondivalitsejad	427	396
Elukindlustusandjad	414	391
Investeerimisühingud	162	159
Kindlustusmaaklerid	158	162
Makseasutused	66	126
Väärtpaberite keskregistri pidaja, Reguleeritud väärt-paberituru korraldaja	29	29
Krediidiandjad	21	1
Krediidivahendajad	2	0
KOKKU	6354	4958

Järelevalvetasu mahuosa määrad (protsentides)

	2016	2015
Krediidiasutused	0,0175	0,0121
Kahjukindlustusandjad	0,097	0,097
Fondivalitsejad	0,007/ 0,013	0,007/ 0,0013
Elukindlustusandjad	0,023	0,023
Investeerimisühingud	0,23	0,23
Kindlustusmaaklerid	0,92	0,92
Makseasutused	0,22	0,22
Väärtpaberite keskregistri pidaja, Reguleeritud väärt-paberituru korraldaja	0,5	0,5

Muud tulud (tuhandetes eurodes)

	2016	2015
Menetlustasud	29	80
KOKKU	29	80

LISA 3. TÖÖJÕUKULUD

Tööjõukulus sisalduvad töötasud, lisatasud, juhatase liikmete töötasud, lahkumishüvitised ja Finantsinspektsooni töötajate arvestuslik puhkusekohustuse kahanemine kasutamata puhkuste osas koos sotsiaal- ja töötuskindlustusmaksuga summas 5 tuhat eurot.

Finantsinspektsooni töötaja keskmine töötasu 2016. aasta lõpus oli 2304 eurot kuus.

2016. aastal oli Finantsinspektsooni nõukogu ja juhatase liikmetele väljamakstud tasu kogusuurus 282 tuhat eurot. 2015. aastal väljamakstud tasu 278 tuhat eurot. Töötajatele makstud tulemustasud kokku moodustasid 7,5% tööjõukulust.

Töötajate arv 31.12.2016 seisuga oli 86 (sh juhatase liikmed).

LISA 4. MITMESUGUSED TEGEVUSKULUD

Rahvusvaheliste organisatsioonide liikmemaksudena kajastatakse Finantsinspektsooni poolt järgmistele rahvusvahelistele organisatsioonidele tasutud liikmemakse: ESMA, EIOPA, EBA, IAIS, BSCEE, IOSCO, OECD rahvusvahelise finantshariduse võrgustik.

Kinnisvara rent sisaldab Eesti Pangalt renditud büroopinda üldpinnaga 1515 m², hinnaga 14,45 eurot m² kuus. Kinnisvara rent sisaldab Eesti Pangalt ostetud kinnisvarahalduse kompleksteenust.

IT infrastruktuur, tarkvara ja arendus kajastab Eesti Pangalt ostetud infotehnoloogia teenust arvestusliku kuluga 4169 eurot ühe kasutaja kohta ning Finantsinspektsooni IT infrastruktuuri ja arendusprojekte.

Töölähetusena käsitletakse Finantsinspektsooni esindamisega ja järelevalvelise koostööga seotud lähetusi. Töölähetused olid eelkõige seotud Euroopa pangandusjärelevalve tööga (ECB/SSM), Euroopa järelevalveasutuse (ESA-de) komiteede ja nende alamkomiteede kohtumistega ning kahepoolsete kohtumistega teiste järelevalveasutustega. Kokku toimus 2016. aastal Finantsinspektsoonis 366 töölähetust. 2015. aastal oli töölähetuste arv 296.

Bürookulu sisaldab Finantsinspektsooni perioodika ja raamatute kulu, tõlketööde ja postikulu, kontoritarvete ja väikevahendite kulu, nõupidamiste ja esinduskulu, kõnekulu ja transpordikulu.

Kommunikatsioonikulu hõlmab Finantsinspektsooni tarbijahariduse programmi, veebilehe www.minuraha.ee ning Finantsinspektsooni aastaraamatu kulu.

Koolituskuluna käsitletakse Finantsinspektsooni töötajate osalemist sise- ja välisriiklikel koolitustel, sh koolituslähetuste kulu. 2016. aastal moodustas keskmine väliskoolituse kulu koos lähetuskuludega 882 eurot ja riigisisese koolituse kulu 86 eurot. Aastal 2015 oli keskmine väliskoolitus 927 eurot ja riigi sisekoolitus 133 eurot.

Raamatupidamiskulu on Eesti Pangalt ostetava kuluarvestuse, osalise juhtimisarvestuse, töötasuarvestuse, laenuarvestuse, maksete ja arvelduste teostamise kulu.

Õigusabi ja konsultatsioonide kulukirjel kajastatakse menetluskulude maksmise ja õigusabiteenuse kasutamise seega seotud kulu.

Tööjõukulud (tuhandetes eurodes)

	2016	2015
Töötasu	2751	2390
Maksud	948	815
Nõukogu tasud	52	47
KOKKU	3751	3252

Teabeagentuuride kulu sisaldab teabeagentuuride kasutustasu.

Personalitöö sisaldab Finantsinspektsooni töötajate värbamiskulu.

Põhivara rendikulu hõlmab Finantsinspektsooni poolt makstud renti Eesti Pangale, mis arvestatakse Finantsinspektsooni kasutuses oleva põhivara, st IT riist- ja tarkvara ning inventari kohta aasta baasil. Rendi suurus võrdub Eesti Panga vastava põhivara amortisatsiooni määraga.

Audiitorkontrolli kulu kajastab Finantsinspektsooni tulude ja kulude aruande auditeerimise kulu. Finantsinspektsooni seaduse § 51 lõike 3 kohaselt auditeerib Finantsinspektsooni tulude-kulude aastaaruannet Eesti Panga audiitor.

Mitmesugused tegevuskulud (tuhandetes eurodes)

	2016	2015
Rahvusvaheliste organisatsioonide liikmemaks	629	506
Kinnisvara rent	263	364
IT infrastruktuur, tarkvara ja arendus	479	517
Töölähetus	241	217
Bürookulu	112	87
Kommunikatsioonikulu	45	29
Koolituskulu	78	66
Raamatupidamisteenus	52	54
Õigusabi ja konsultatsioonid	15	0
Teabeagentuurid	8	8
Personalitöö	6	8
Põhivara rendikulu	6	2
Audiitorkontrolli kulu	9	4
KOKKU	1943	1862

LISA 5. MUUD KULUD

Hüvitised ja soodustused on sünnitoetus, erakorraline toetus ja töötajate tervishoiu tagamiseks ning sportimisega seotud kulutused. Samuti kajastatakse antud kulukirjel Finantsinspektsooni töötajatele osaluspensioni maksete kompenseerimist 1/3 ulatuses, kuid mitte rohkem kui 10% osaleja aasta brutopalgast.

Kultuur ja sport kirjel kajastatakse Finantsinspektsooni töötajale suunatud ürituste kulu.

Kirjel Kohtukulud on kajastatud 2014. aastal alanud ja 2015. aastal lahenduseni jõudnud kohtuvaidlusega seotud kulu vähendamine lähtudes tegelikust hüvitatud summast.

LISA 6. FINANTSTULUD JA -KULUD

Finantsinspektsoon hoiab oma reserve Eesti Pangas. Alates 01.10.2015 kohaldatakse Finantsinspektsooni Eesti Pangas hoitavate vahendite arvestuses EONIA intressimäära.

Bilanss

Raha ja pangakontod on kajastatud arvelduskonto jääki Eesti Pangas.

Järelevalvetasude nõuded on Finantsinspektsoonile laekumata 2017. aasta järelevalvetasu ettemaksed summas 816 tuhat eurot.

Võlad töövõtjale sisaldab puhkusekohustust. Puhkusekohustus kajastab Finantsinspektsooni arvestuslikku puhkusekohustust töötajate kasutamata puhkuste osas summas 116 tuhat eurot.

Mitmesugused võlad sisaldavad Eesti Panga poolt 2016. aastal kaetud Finantsinspektsooni kulusid, mille Finantsinspektsoon kompenseerib Eesti Pangale 2017. aastal. Finantsinspektsooni kulud kajastatakse aastaaruandes tekkepõhiselt.

Tulevaste perioodide tulude all on kajastatud 2017. aasta järelevalvetasude ettemakseid.

2016. aasta reserv kajastab eelmiste aastate reservi kantud tulemeid ja 2015. aasta negatiivset tulemit. 2016. aastal on reservist maha arvatud Finantsinspektsooni 2015. aasta eelarve ülejääk 1 185 tuhat eurot, mis tulenevalt Finantsinspektsooni nõukogu 18. märtsi 2016. aasta otsusest nr 1.1-1/1 tagastati ühetaoliselt ja proportsionaalselt järelevalvesubjektidele.

Aruandeaasta tulem 2016. aastal oli 601 tuhat eurot.

Muud kulud (tuhandetes eurodes)

	2016	2015
Hüvitised ja soodustused	40	33
Kultuur ja sport	22	25
Kohtukulud	0	-3
KOKKU	62	55

Finantstulud ja -kulud (tuhandetes eurodes)

	2016	2015
Finantstulud ja -kulud	-26	-8
KOKKU	-26	-8

Bilanss (tuhandetes eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
VARAD		
Raha ja pangakontod	11 011	11 874
Järelevalvetasude nõuded	816	48
Varad kokku	11 827	11 922
KOHUSTUSED JA RESERV		
Võlad töövõtjale	116	121
Mitmesugused võlad	845	839
Tulevaste perioodide tulud	6695	6207
Kohustused kokku	7656	7167
Reserv	3570	4894
Aruandeaasta tulem	601	-139
Reserv ja aruandeaasta tulem kokku	4171	4755
KOHUSTUSED; RESERV JA ARUANDEAASTA TULEM KOKKU	11 827	11 922

Audiitori aruanne

KPMG Baltics OÜ
Narva mnt 5
Tallinn 10117
Estonia

Telephone +372 6 268 700
Fax +372 6 268 777
Internet www.kpmg.ee

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Finantsinspektsiooni nõukogule

Arvamus

Oleme auditeerinud Finantsinspektsiooni tulude-kulude aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31. detsember 2016, tulude-kulude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muud selgitavat informatsiooni.

Meie arvates on eelpool mainitud tulude-kulude aastaaruanne koostatud kõigis olulistes osades kooskõlas Finantsinspektsiooni seaduse ning tulude-kulude aastaaruandes esitatud arvestuspõhimõtetega.

Arvamuse alus

Teostasime oma auditi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meile nende standarditega pandud kohustusi on täiendavalt kirjeldatud käesoleva aruande alalõigus „Vandeauditori kohustused seoses tulude-kulude aastaaruande auditiga”. Oleme Finantsinspektsioonist sõltumatud kooskõlas Eesti Vabariigis raamatupidamise aruande auditile kohalduvate eetikanõuete ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt neile nõuetele. Usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane, et olla aluseks meie arvamusele.

Juhatuse ja nõukogu kohustused seoses tulude-kulude aastaaruandega

Juhatus vastutab tulude-kulude aastaaruande koostamise eest kooskõlas Finantsinspektsiooni seaduse ning tulude-kulude aastaaruandes esitatud arvestuspõhimõtetega, ja sellise sisekontrolli eest, mida juhatus peab vajalikuks, et oleks võimalik koostada pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamiseta tulude-kulude aastaaruanne.

Tulude-kulude aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud esitama infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta, kui see on asjakohane, ja kasutama arvestuses tegevuse jätkuvuse alusprintsipi.

Nõukogu vastutab Finantsinspektsiooni finantsaruandlusprotsessi järelevalve eest.

Vandeauditori kohustused seoses tulude-kulude aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas tulude-kulude aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamiseta ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise esinemisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) teostatud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad tulude-kulude aastaaruande alusel teevad.

Rahvusvaheliste auditeerimise standardite (Eesti) kohase auditi käigus kasutame kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi vältel. Lisaks:

- teeme kindlaks tulude-kulude aastaaruande pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid ja hindame neid, kavandame riskidele vastavad auditiprotseduurid ja teostame neid ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, informatsiooni tahtlikku esitamata jätmist või vääresitust või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi jaoks asjakohasest sisekontrollist, et kavandada antud tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Finantsinspektsiooni sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;

- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse raamatupidamishinnangute ja nende kohta avalikustatud informatsiooni põhjendatust;
- teeme järelduse selle kohta, kas arvestuses tegevuse jätkuvuse alusprintsipi kasutamine juhatuse poolt on asjakohane ja kas hangitud auditi tõendusmaterjali põhjal esineb sündmustest või tingimustest tulenevat olulist ebakindlust, mis võib tekitada märkimisväärset kahtlust Finantsinspektsiooni jätkuva tegutsemise suhtes. Kui järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, siis oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu tulude-kulude aastaaruandes selle kohta avalikustatud informatsioonile või kui avalikustatud informatsioon on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad kuni vandeauditori aruande kuupäevani hangitud auditi tõendusmaterjalil;
- hindame tulude-kulude aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas tulude-kulude aastaaruanne esitab selle aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi õiglasel viisil.

Vahetame informatsiooni nõukoguga auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

Tallinn, 16. märts 2017

Eero Kaup

Avaliku sektori vandeauditori number 459

KPMG Baltics OÜ
Audiitorettevõtja tegevusluba nr 17

Finantsinspektsioon

Sakala 4
15030 Tallinn

Telefon: + 372 668 0500
Faks: + 372 668 0501
E-post: info@fi.ee
Veebileht: www.fi.ee

Majandusaasta algus: 1. jaanuar 2016
Majandusaasta lõpp: 31. detsember 2016
Põhitegevusala: Finantsjärelevalve
Juhatus: Kilvar Kessler, Andres Kurgpõld, Andre Nõmm
Audiitorkontroll: KPMG Baltics OÜ

ISSN: 1736-566X